

3453/02.02.02.00/2022

Salon kaupunki

Strategian toteutumisen raportti

1-6 / 2022

Kaupunginvaltuuston tavoitekortit	3
Kaupunginhallitus.....	15
Hallintopalvelut.....	15
Talous- ja henkilöstöpalvelut	16
Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen.....	18
Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	19
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut.....	20
Terveystyöpalvelut	20
Vanhuspalvelut	20
Sosiaalityöpalvelut	21
Sosiaalilautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	23
Sosiaalilautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	24
Sivistystyöpalvelut	25
Sivistystyöpalvelujen hallinto	25
Varhaiskasvatustyöpalvelut	25
Perusopetus ja nuorisotyöpalvelut	25
Lukiokoulutus ja musiikkiopisto.....	26
Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	27
Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	28
Vapaa-aikatyöpalvelut.....	29
Kulttuurityöpalvelut	29
Kirjastotyöpalvelut	31
Liikuntatyöpalvelut	32
Kansalaisopisto.....	32
Vapaa-ajanlautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	34
Vapaa-ajanlautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	35
Kaupunkikehitystyöpalvelut	36
Kaupunkikehitystyöpalveluiden hallinto	36
Maankäyttotyöpalvelut.....	36
Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen.....	37
Tilatyöpalvelut	37
Ravitsemis- ja puhtaanapityöpalvelut.....	38
Liikennetyöpalvelut.....	38
Kehittämis-, elinkeino- ja työllisyys	39
Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	40
Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	41
Rakennus ja ympäristövaltuusto	42
Rakennus- ja ympäristövalvonta	42
Rakennusvalvonta.....	42
Ympäristösuojelu	42
Ympäristöterveydenhuolto.....	43
Maaseututyöpalvelut.....	43
Rakennus- ja ympäristövaltuuston tuloslaskelma, ulkoinen.....	44
Rakennus- ja ympäristövaltuuston tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	44
Liikelaitos Salon Vesi	45
Liikelaitos Salon Veden tuloslaskelma, ulkoinen	46
Konserniyhtiöt	47
Salon Vuokratalot Oy.....	47
Yrityssalo Oy	48
Salon Kaukolämpö Oy	50
Salon Seudun koulutus kuntayhtymä.....	52
Salon IoT Park Oy	54
Kaupungin tuloslaskelma, ulkoinen	56
Kaupungin tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	57

Kaupunginvaltuuston tavoitekortit

Elinvoima

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
1. Elinvoiman lisääminen	1.1. Asukasluku kehittyy positiivisesti.	1.1.1. Väkiluvun kehitys	1.1.1. Asukasmarkkinoinnin osalta valmisteltu sekä Märynummen markkinointia että näkyvyyttä Naantalın Asuntomessuilla. Lisäksi kohdennettua markkinointia Etuovi.comissa.	Kesken
		1.1.2. Nettomuutto	1.1.2. Asukasmarkkinoinnin osalta valmisteltu sekä Märynummen markkinointia että näkyvyyttä Naantalın Asuntomessuilla. Lisäksi kohdennettua markkinointia Etuovi.comissa.	Kesken
2. Mahdollistava infrastruktuuri tukee työpaikkamäärän kasvamista.	2.1. Kaupungin infrastruktuuri on tasolla, joka mahdollistaa uusien työpaikkojen syntymisen.	2.1.1. Kaupungilla on kaavoitettavaa raakamaata 10 v, kaavoitettuja tontteja 5 v ja luovutettavissa olevia rakentamiskelpoisia tontteja 2 v kysyntää vastaava määrä.	2.1.1. Kesäkuun lopussa oli luovutettavissa olevia asuinrakennustontteja 388 ja yritystontteja 71. Myös kaavoitettujen tonttien ja raakamaan määrä täyttävät tavoitteen.	Kesken
	2.2. Kaupungin saavutettavuus tukee työpaikkamäärän kasvua.	2.2.1. Kaupunki myötävaikuttaa siihen, että nopean ja luotettavan ratayhteyden ja kt 52 parantamisen Salon kohdalla 2. vaiheen toteuttamispäätökset tehdään kuluvan valtuustokauden aikana.	2.2.1. Edunvalvonta tarvittavien päätösten tekemiseksi on käynnissä.	Kesken
		2.2.2. Hankitaan maata, kaavoitetaan ja rakennetaan kunnallistekniikkaa niin, että asunto- ja yritystontteja on tarjolla kattavasti erilaiseen kysyntään vastaavasti.	2.2.2. Tavoite on toteutunut.	Kesken

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
	2.3. Salon keskusta-alueen ja muiden keskustaajamien kehittäminen tukee uusien työpaikkojen syntymistä.	2.3.1. Keskustan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa on muodostettu yhteinen käsitys Salon keskusta-alueen kehittämisen tavoitteista ja toteutuksesta kuluvan valtuustokauden aikana. (Käsiteltäviä aiheita ovat mm. uusien rakentamishankkeiden aloituksen vauhdittaminen, kävelyn ja pyöräilyn edellytysten kehittäminen, turvallisuus, esteettömyys.).	2.3.1. Salon keskustavisio 2030 on ollut julkisesti nähtävänä ja kaupunkikehityslautakunnan käsiteltävänä. Valtuuston kesäkuussa hyväksymässä vuosien 2022-2025 hyvinvointisuunnitelmassa on asetettu tavoitteita keskustan katuympäristön esteettömyyden ja kevyen liikenteen väylien kehittämiseksi sekä kävelyn ja pyöräilyn kulku- ja muoto-osuuksien kasvattamiseksi.	Kesken
		2.3.2. Muissa taajamissa toteutetaan vastaavia toimenpiteitä paikallisiin olosuhteisiin sopeuttaen.	2.3.2. Muissa taajamissa on toteutettu asioita määrärahojen puitteissa. Vuosien 2022-2025 hyvinvointisuunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi erityisesti polkupyörille soveltuvien liityntäpysäköintipaikkojen rakentaminen Perniöön ja Pertteliin.	Kesken
3. Kaupunki on vahva kumppani yrityksille ja muille toimijoille	3.1. Toimintatavat ja vuorovaikutus tukevat yritysten kehittymistä.	3.1.1. Säännöllinen vuorovaikutus elinkeinoelämän (esim. Kauppakamarin ja yrittäjähdistysten) kanssa.	3.1.1. Kaupungin johdon sekä yrittäjähdistysten ja kauppakamarien edustajista koostuva yhteinen EPO-toimikunta on kokoontunut säännöllisesti.	Kesken
		3.1.2. Yritysilmapiiirikyselyjen tulokset paranevat. Suomen yritysystävällisimmän kaupungin asema valtuustokauden aikana.	3.1.2. Salon kaupungin elinkeinopolitiikan osa-alueiden arvioiden keskiarvo oli 2,90 Yrittäjien Kuntabarometri 2022 -kyselyssä. Sijoitus Varsinais-Suomessa on 17./22.	Kesken

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
	3.2. Hyödynnetään kaupungin elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden vahvuuksia ja mahdollisuuksia.	3.2.1. Salo IoT Campuksen toiminta kehittyi monipuolisesti ja tukee kaupungin työpaikkakehitystä.	3.2.1. Kampus kehittyi suunnitellusti. Campuksen liikevaihto kasvoi 1-6/2022 verrattuna edelliseen vuoteen 15 %. Uusia vuokrauksia 1-6/2022 toteutui 500 m2, yhteensä 16 eri yrityksen kanssa. Campuksen palveluasumisen tilat valmistuvat vuoden 2022 aikana. Campuksen nykyiset asiakkaat ovat tyytyväisiä Campuksen palveluihin. Campuksen NPS säilyi korkealla tasolla ollen 66,7	Valmis ☒
		3.2.2. Tunnistettujen kehitysteemojen ympärillä on koko ajan käynnissä kehityshankkeita, joiden tavoitteena on eri elinkeinoalueiden taloudellinen kestävyys ja kestävä kehityksen edistäminen. Hankkeet toteutetaan yhteistyössä Yrityssalon kanssa	3.2.2. Uusimpana hankkeena on käynnissä Lounapuisto-hanke, jossa lähtökohtana on kehittää Salossa sijaitsevaa ja jo toiminnassa olevaa Ekovoimalaitosta sekä sen välittömässä läheisyydessä olevia yritysalueita kiertotaloustoiminnalle keskeiseksi ympäristöksi ja liittää se osaksi Varsinais-Suomen muita kiertotalouspuistoja.	Kesken ☐
		3.2.3. Yrityssalon myöntämät ja hakemat tuet (euromäärä) salolaisille yrityksille.	3.2.3. Yrityssalo Oy ei myönnä tukia yrityksille. Salon yrityksille myönnettyjä julkisia tukia ei saa kattavasti selville, joten asiaa ei voi raportoida.	Ei aloitettu ☐
		3.3.1. Jatkuvat ja yhteisesti tunnistetut yhteistyörakenteet työnantajien sekä SSKKY:n, AMK:n ja yliopiston kanssa.	3.3.1. Kumppanuussopimus Turku AMK:n kanssa hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 6.6.2022 § 209. Yliopistoyhteistyön käytäntöjen päivitys Turun Yliopiston kanssa on käynnissä.	Kesken ☐
		3.3.2. Ammattiin valmistuneiden määrä	3.3.2. SSKKY:n tilastojen mukaan suoritettuja koko tutkintoja oli 475 ajanjaksolla 1-6/2022	Kesken ☐

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
	3.4. Kaupunki tukee uusien työpaikkojen syntyä sujuvalla toiminnalla.	3.4.1. Työpaikkojen määrä (kaikki työpaikat, yksityisten työnantajien työpaikat)	3.4.1. Toukokuussa 2022 avoimia työpaikkoja oli 494 kpl.	Kesken □
		3.4.2. 18-64 v. työllisten määrä	3.4.2. Salossa oli 20.040 työllistä vuonna 2020. Tilastokeskuksen tiedot vuodelta 2021 saadaan loppuvuodesta.	Kesken □
		3.4.3. Yritysmäärän kehitys	3.4.3. Uusia yrityksiä perustettiin 105, ja yrityksiä lopetti toiminnan 59 kpl. Netto toukokuussa 2022 siis +45.	Kesken □
		3.4.4. Työpaikkaomavaraisuus	3.4.4. Vuonna 2019 työpaikkaomavaraisuus oli 71,5 %. Uusinta tietoa ei vielä saatavilla.	Kesken □
4. Salolla on omiin vahvuuksiin nojaava myönteinen maine/imago, jonka kuntalaiset voivat kokea omakseen.	4.1. Tunnistetaan Salon vahvuudet, mitkä toimivat kaupungin markkinoinnin perustana.	4.1.1. Viestinnän ja markkinoinnin suunnitelmat hyväksytyt	4.1.1. Viestintä- ja markkinointikumppanista hankintapäätös 20.6. Suunnitelmat tehdään loppuvuoden aikana valmistuvan strategian pohjalta.	Kesken □
		4.1.2. Mielikuvamittaukset	4.1.2. Seutukaupunkiverkoston vetovoimatutkimus valmistui 28.4. ja Suomen Yrittäjien Kuntabarometrikysely 18.5.	Kesken □

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
5. Ekologinen ja sosiaalinen kestävyys	5.1. Kaupunki ottaa elinkeinopolitiikassaan ja päätöksenteossaan huomioon sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden, esim. vajaatyökykyisten työllistämisen.	5.1.1. Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteutus	5.1.1. Ympäristöministeriö on myöntänyt 70 000 € avustuksen Salon kaupungin hankkeelle Kohti hiilineutraalia Saloa 2035. Hankkeen tavoitteena on viedä vuonna 2021 laaditun ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteet kaupungin käytäntöihin ja vähentää näin alueen kasvihuonekaasupäästöjä. Ohjelman monimuotoinen luonto -osaan asetetun tavoitteen mukaisesti määritellään poikkihallinnollisena työnä vuoden 2023 talousarviokäsittelyyn luonto- ja virkistyspalveluiden työnjako ja resursointi kaupungin organisaatiossa sekä kehittämissuunnitelma ko. palvelujen osalta.	Kesken ☒
		5.1.2. Kestävän kehityksen mittarit (SDG) valittu ja seuranta käynnistynyt	5.1.2. Aloitus on viivästynyt.	Ei aloitettu ☐

Palvelut

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
1. Asiakaslähtöiset ja saavutettavat palvelut	1.1 Tyytyväisyys palveluihin ja niiden saatavuuteen parantunut	1.1.1.NPS-mittaukset	1.1.1. Koronasta johtuen asiakaspalveluiden NPS-mittauksia ei ole toteutettu.	Ei aloitettu ☐
	1.2. Sähköisen asioinnin ja digitaalisten palveluiden käytön lisääminen heikentämättä kuntalaisen mahdollisuutta saada tarvitsemansa palvelu.	1.2.1. Digitaalisten palvelujen määrä suhteessa palvelujen kokonaismäärään	1.2.1. Koronasta johtuen digitaalisten palveluiden käytön lisääminen on viivästynyt.	Ei aloitettu ☐
		1.2.2. Digitaalisten palvelujen käyttöaste	1.2.2. Koronasta johtuen digitaalisten palveluiden käytön lisääminen on viivästynyt.	Ei aloitettu ☐
		1.2.3. Digitaalisten palvelujen käyttäjien tyytyväisyys	1.2.3. Koronasta johtuen digitaalisten palveluiden käytön lisääminen on viivästynyt.	Ei aloitettu ☐
	1.3. Reuna-alueiden kuntakeskuksissa säily vuosiluokkien 1-6 koulu, päiväkot, liikunta- ja nuorisotilat sekä kirjastopalvelut	1.3.1. Koulun, päiväkodin, liikunta- ja nuorisotilojen sekä kirjastopalvelujen säilyminen reuna-alueiden kuntakeskuksissa.	1.3.1. Liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma valmistunut. Sähköisesti toteutettu kulttuuriohjelman laadintaan liittyvä kuntalaisten kulttuurikysely toteutettu. Kirjastopalveluiden tavoitettavuus paranee keskusta-alueen ulkopuolella. Halikon kirjastossa on aloitettu valmistelut omatoimikirjastopalvelun käyttöönottamiseksi.	Kesken ☒
	1.4. Joukkoliikenteen parempi saavutettavuus	1.4.1. Kuntalaiskysely	1.4.1. Osana vapaa-ajanpalveluiden saatavuuden kehittämistä toteutetaan ao. palveluja koskeva laajempi kuntalaiskysely, jonka osana toteutetaan kysely palvelujen saavutettavuuteenkin liittyen	Kesken ☒
	1.5. Palveluita tuotetaan yhteistyössä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa	1.5.1. Peruspalveluiden saatavuus	1.5.1. Kulttuurituottaja- ja urheilujärjestöyhteistyötä aloiteltiin uudestaan koronasulkujen jälkeen.	Kesken ☒

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
	1.6. Liikuntarajoitteisten ja vammaisten mahdollisuuksia liikua turvallisesti lisätään	1.6.1. Suoritetut toimenpiteet	1.6.1. Kaupungin hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022-2025 on hyväksytty kesäkuun valtuustossa. Hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu tavoitteita keskusta-alueen jalankulun esteettömyyden parantamiseksi.	Kesken
2. Kuntalaisten osallistaminen	2.1 Kokeilujen ja osallistavan budjetoinnin lisääminen	2.1.1. Asukaspalaute	2.1.1. Vuoden 2021 hankkeista Hallikon frisbeegolfrataa on rakennettu alkuvuoden aikana ja se valmistuu loppuvuonna. Vuoden 2022 osallistuvassa budjetoinnissa jatkoon valituista ehdotuksista 9/12 yhteistyösopimusta on tehty. Lisäksi kaksi ehdotusta jäänee toteuttamatta. Kuntalaisilta ei ole tullut negatiivista palautetta toimintatapoihin liittyen.	Kesken
		2.1.2. Äänestysaktiivisuus	2.1.2. Vuoden 2022 osallistuvaan budjetointiin varattiin 100.000 euron määräraha, jonka käytöstä ei äänestetty, koska raha riittää kaikkiin toteutuskelpoisiin ehdotuksiin, joiden toteuttamiseen ehdottajat olivat itse valmiita.	Kesken

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
		2.1.3. Alueiden kuulemiset	2.1.3. Kuntalaisia on osallistettu uuden kaupunkistrategian työstämisessä. Kuntalaisille sekä kaupungin sidosryhmille (mm. järjestöt, vaikuttamistoimielimet ja yrittäjät) järjestettiin alkukesällä yhteensä kuusi työpajatilaisuutta. Osallistuvaan budjetointiin saatiin yhteensä 53 ideaa kuntalaisilta ja sidosryhmiltä. Lisäksi kuntalaisia on alkuvuoden aikana pyydetty osallistumaan kyselyihin koskien mm. kaupungin kulttuuripalveluja, Salon kaupunkikeskusta 2023 -visiota, seutukaupunkien vetovoimaa ja paikallisjunaliikennettä.	Kesken □
3. Hyvinvoiva kuntalainen	3.1. Hyvinvointikertomuksen pohjalta laaditun toimenpideohjelman käyttöönotto	3.3.1. Hyte-mittarit	3.3.1. Kaupungin hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022-2025 on hyväksytty kesäkuun valtuustossa. Suunnitelma toimii hyte-työn toimenpideohjelmalla ja sitä voidaan tarvittaessa vuosittain tarkentaa. Vastuu toimenpiteistä jakautuu eri palveluihin ja osa toimenpiteistä on jo käynnistynyt.	Kesken □
		3.2.2. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus (TEA-viisari)	3.2.2. Keväällä 2022 TEA-viisarikyselyyn on vastattu liikuntapalvelujen ja terveystieteiden osalta. Perusopetuksen valtakunnalliset tulokset vuoden 2021 kyselystä ovat valmistuneet toukokuussa ja ne esitellään opetuslautakunnalle alkusyksystä.	Kesken □

Henkilöstö ja johtaminen

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
1. Asiantunteva johtaminen, joka mahdollistaa perustehtävän tekemisen laadukkaasti ja asiakaslähteisesti	1.1. Johtaminen /esimiestoiminta on johdonmukaista, avointa, vuorovaikutteista ja oikeudenmukaista	1.1.1. Johtamisen alaindeksi vähintään tasolla 60% ja esimiestoiminnan alaindeksi vähintään tasolla 65 % (QWL)	1.1.1. Työelämän laadun mittaus (QWL), maaliskuu 2022: Johtamisen alaindeksi 51,6 %, esimiestoiminnan alaindeksi 64,8 %	Kesken
		1.1.2. Fyysistä ja emotionaalista turvallisuutta (FE) luovien HR käytäntöjen osaamisteho vähintään tasolla 70 % (EOI)	1.1.2. Esimiesten osaamisen it-searviointi 2022: FE-tekijöitä luovien HR-käytäntöjen osaamisteho 62 %.	Kesken
2. Hyvinvoiva ja työhönsä sitoutunut henkilöstö	2.1. Henkilöstö saa nykyistä enemmän vaikuttamismahdollisuuksia ja osallistuu oman työnsä ja työyhteisönsä kehittämiseen	2.1.1. Työelämän laadun kokonaisindeksi (QWL) vähintään tasolla 66 %	2.1.1. Työelämän laadun kokonaisindeksi (QWL) oli 65,2 %	Kesken
		2.1.2. Kehityskeskustelujen kattavuus palvelualueittain vähintään 80 % Kehityskeskustelujen yhteenvedossa tiedon oikea-aikaisuus ja riittävyys ja vuorovaikutteisuus vähintään tasolla 3,5	2.1.2. Kehityskeskusteluihin liittyvät mittarit tarkastellaan ja raportoidaan vuositasolla.	Kesken
		2.1.3. Yhteenkuuluvuutta ja identiteettiä (YI) sekä päämääriä ja luovuutta (PL) tukevien HR käytäntöjen osaamistehot vähintään tasolla 70 % (EOI)	2.1.3. Vuoden 2022 EOI arvioinnissa YI tekijöitä tukevien HR Käytäntöjen osaamisteho oli 67 % ja PL tekijöitä tukevien HR käytäntöjen osaamisteho oli 70 %	Kesken
	2.2. Henkilöstön fyysinen ja henkinen hyvinvointi paranee	2.2.1. Toimintakulttuurin ja prosessien alaindeksit vähintään tasolla 70 % ja fyysisen ja emotionaalisen turvallisuuden (FE) indeksi vähintään tasolla 77% (QWL) Työajan riittämistä koskevan kysymyksen indeksi vähintään tasolla 75% (QWL)	2.2.1. Kevään 2022 tuloksessa toimintakulttuurin alaindeksi oli 69,7 % ja prosessien alaindeksi 63,7 %. Fyysisen ja emotionaalisen turvallisuuden indeksi (FE) oli 75,4 % Sivistyspalvelut: Toimintakulttuuri 72 %, FE 78 %.	Kesken

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
		2.2.2. Sairauspoissaolot Kunta 10 - tutkimuksen vertailukuntien keskiarvon tasolla tai sen alle	2.2.2. Sairauspoissaolotietoja tarkastellaan ja arivoidaan vuositasolla. Kunta 10 tutkimus toteutetaan kahden vuoden välein, ja tuore vertailu saadaan kuluva vuodesta.	Kesken ☐
	2.3. Henkilöstö kokee oman roolinsa tärkeänä kaupungin palvelukokonaisuudessa	2.3.1. Päämäärät ja luovuus (PL) indeksi vähintään tasolla 80 % (QWL)	2.3.1. Kevään 2022 QWL-kyselyn tuloksessa päämäärät ja luovuus - tekijän (PL) indeksi oli 80,6 %.	Kesken ☐
		2.3.2. Henkilöstön vaihtuvuus / vuosi	2.3.2. Henkilöstön vaihtuvuus raportoidaan vuositasolla.	Kesken ☐
3. Muuttuvan toimintaympäristön ja työelämäkulttuurin edellyttämät valmiudet ja ammatillinen osaaminen	3.1. Esimiesten ja henkilöstön osaamisen varmistaminen hiljaisen tiedon siirtymisen, aktiivisen koulutautumisen ja ketterän rekrytoinnin avulla	3.1.1. 6 tuntia tai sen yli koulutusta saavien työntekijöiden osuus koulutusseurannassa vähintään 75 %	3.1.1. Henkilöstön koulutustiedot raportoidaan vuositasolla.	Kesken ☐
		3.1.2. Kehityskeskustelujen yhteenvedossa osaaminen vähintään tasolla 3,5	3.1.2. Kehityskeskusteluihin liittyviä mittareita tarkastellaan ja raportoidaan vuositasolla.	Kesken ☐
		3.1.3. Osaamisen alaindeksi vähintään tasolla 65 % (QWL) Voimavaroja koskevan kysymyksen indeksi vähintään tasolla 77% (QWL)	3.1.3. Kevään 2022 QWL mittauksessa osaamisen alaindeksi oli 62,2 % Voimavaroja koskevan kysymyksen indeksi oli 76,8 %	Kesken ☐

Talous

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
1. Toiminta ja talous on tasapainossa	1.1. Tasapainosuunnitelman laatiminen	1.1.1. Tilikauden tulos	1.1.1. Tilinpäätös 2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa. Salon kaupungin tilikauden tulos viime vuoden tilipäätöksen perusteella oli 7,6 miljoonaa euroa.	Kesken ☐

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
		1.1.2. Taseen yli-/alijäämä	1.1.2. Salon kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä on viime vuoden tilinpäätöksen perusteella yhteensä 19,4 miljoonaa euroa.	Kesken □
		1.1.3. Kriisikuntakriteerit	1.1.3. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalaissa säädetyssä määräjasssa. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konserniti-linpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltävänä vuonna vähintään 500 euroa tai rahoituksen riittävyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kuntalaissa määritellyt raja-arvot. Kriisikuntakriteereistä mikään ei ole Salon kaupungin osalta täyttynyt viimeisessä eikä sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä.	Kesken □
		1.1.4. Vuosikate/poistot + konserni	1.1.4. Kaupungin vuosikate vuonna 2021 oli 147 prosenttia poistoista ja konsernin vuosikate vuonna 2021 oli 157,4 prosenttia.	Kesken □
	1.2. Taloudellinen kestävyys on tasapainoista kasvua, joka ei perustu pitkällä aikavälillä velkaantumiseen.	1.2.1. Lainakanta /asukas + konserni	1.2.1 Kaupungin lainakanta vuoden 2021 lopussa oli 101,2 miljoonaa euroa eli 1.969 euroa per asukas. Konsernin lainakanta oli 151,5 miljoonaa euroa eli 2.948 euroa per asukas.	Kesken □
		1.2.1. Investointien määrä	1.2.1 Salon kaupungin bruttoinvestoinnit vuonna 2021 olivat 19,5 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit 18,8 miljoonaa euroa.	Kesken □

Strateginen päämäärä	Strategiset tavoitteet	Mittarit	Raportointi 1-6	Toimenpiteen tila
	1.3. Tuottavuus on parantunut	1.3.1. Nettomenojen kasvu	1.3.1. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä toimintakate oli -306,3 miljoonaa euroa, kasvua vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna 10,2 miljoonaa euroa. Kaupungin toimintakuluista suurimmat kululajit ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Toimintakulujen kehitys on ollut vaihtelevaa kahden viimeisen vuoden aikana ja erityisesti vuosi 2020 oli poikkeuksellinen, kun toimintakulut vähenivät. Vuoden 2021 toimintakulujen kasvu johtui erityisesti henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen (ml. erikoissairaanhoidon) voimakkaasta vuotuisesta kasvusta.	Kesken
		1.3.2. Palvelujen kustannukset verrattuna muihin kaupunkeihin (verrokki)	1.3.2. Palveluiden kustannustietoja ei ole vielä saatavilla. Kustannustiedot vuodelta 2021 saadaan loppuvuodesta.	Kesken
2. Omaisuudenhallinta on kestävä ja tehokasta	2.1. Korjausvelan hallinta ja kiinteistöjen kunnossapito	2.1.1. Tilamäärän muutos	2.1.1. Vuonna 2022 uusia kiinteistöjä on tullut kaksi, torin huoltorakennus sekä Perniön Kirkonkylän uusi koulu.	Valmis
		2.1.2. Korjausvelan määrä	2.1.2. Salon kaupungin kiinteistöjen korjausvelka kasvaa. Vuosien 2020 - 2021 muutos + 16,6 % eli 6.605.022 €. Salon kaupungin korjausvelka vuonna 2021 oli yhteensä 46.308.328 €.	Valmis
	2.2. Laaditaan kiinteistöohjelma, jonka tavoitteena on tilojen vähentäminen	2.2.1. Omien tilojen käyttöaste	2.2.1. Käyttöaste noin 90 %	Valmis
3. Omistajaohjauspolitiikkaa kehitetään	3.1. Laaditaan omistajaohjauksen periaatteet	3.1.1. Omistajaohjauksen periaatteet on laadittu	3.1.1. Omistajaohjauksen periaatteiden valmistelu on aloitettu konserniryhmässä. Valmistelu jatkuu syksyllä.	Kesken

Kaupunginhallitus

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut

Hallintopalveluissa alkuvuotta leimasivat aluevaalien järjestäminen, hallinnollinen tuki hyvinvointialueuudistukselle sekä palautuminen etätyöskentelystä sekä henkilöstö- että toimielinorganisaation osalta. Useita vakansseja hoidettiin erilaisilla sijaisjärjestelyillä. Hallinnon, toimialojen ja luottamushenkilöorganisaation sähköisten toimintatapojen kehittämistä ja tukea jatkettiin suunnitellusti. Organisaation hallinnollista osaamista tuettiin koulutuksilla ja perehdytyksillä. Hallintosääntöä ja konserniohjetta päivitettiin tunnistettujen päivitystarpeiden mukaisesti. Tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamiseksi ollaan yhteistyössä lähiseudun kuntien kanssa käynnistämässä VM:n tuella yhteistyöhanketta.

Tietohallinto

Tietohallinto hankkii kaupungin toimialoille, kaupunkikonsernille ja toimielimille tietoteknisen infrastruktuurin sekä vastaa sen ylläpidosta ja kehittämisestä. Tietohallinto on myös mukana operatiivisten tietojärjestelmien, kuntalaisille suunnattujen sähköisten asiointipalvelujen sekä prosessien digitalisoinnin kehittämisessä yhdessä palvelualueiden kanssa.

Hyvinvointialueen ICT-muutoksen valmistelu työllistää koko ajan enemmän. On kerätty tietoja, vastattu tietopyyntöihin ja suunniteltu mm. verkkojen, palvelimien ja työasemien muutoksia. Asiakas- ja potilastietojärjestelmän siirtoprojekti on meneillään.

Tietoturvallisuutta ja häiriötilanteisiin varautumista pyritään parantamaan jatkuvasti.

Viestinnän ja suhdetoiminnan palvelut

Viestinnän ja suhdetoiminnan palveluihin kuuluvat kaupungin viestintä ja markkinointi, kansainvälinen toiminta, johon sisältyy myös maahanmuuttotyön toimenpiteitä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaatio mukaan lukien osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.

Onnistunut hyvinvointiuudistukseen liittyvä muutos- ja palveluviestintä monikanavaisesti kaikille sidosryhmille. / Kaupunki osallistuu aktiivisesti Varsinais-Suomen sote-viestijöiden verkoston toimintaan ja välittää edelleen sekä tuottaa kaupungin omiin viestintäkanaviin hyvinvointiuudistukseen liittyvää sisältöä. / Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinaation sekä kaupungin osallisuusmallin kehittäminen ja osallisuuden edistäminen muun muassa osallistuvan budjetoinnin keinoin. / Hyvinvointikoordinaattori aloitti tehtävässään helmikuun puolessa välissä. Vuoden 2022 osallistuva budjetointia toteutetaan sovitun toimintatavan mukaan ja vuosien 2022-2025 hyvinvointisuunnitelma (sis. osallisuusmallin) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.6.

Sujuva kaupunkistrategian päivitysprosessi ja strategian jalkautus. / Päivitysprosessi käynnissä ja jalkautukseen tarvittava viestintäkumppani kilpailutettu.

Tuloksellinen ja suunnitelmallinen asukas- ja matkailumarkkinointi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. / Toteutettu muun muassa matkailuesite, matka- ja kongressimessunäkyvyydet sekä valmisteltu Märynummen markkinointia sekä asuntomessuja.

Rekrytointiviestinnän kehittäminen yhteistyössä henkilöstöpalvelujen kanssa. / Tehdään jatkuvasti.

Sähköisten viestintä- ja markkinointikanavien (verkkopalvelut, Salo taskussa -mobiilisovellus ja sosiaalisen median kanavat) edelleen kehittäminen sisällön, saavutettavuuden ja kieliversioiden osalta. / Tehdään jatkuvasti.

Koulutusviennin edistäminen / Koulutusvientiä jatkettiin yhteistyössä Turun AMK:n, Yritysalon ja Salo IoT Campuksen kanssa. / Uusien kansainvälisten opiskelijoiden määrä oli 13, koronaepidemia vaikutti vielä suuresti opiskelijoiden Suomeen saapumiseen.

Asia-yhteistyön (Kiinan ja Vietnam) jatkaminen / Vietnam-yhteistyössä toteutettiin vierailu Vietnamiin ja päivitettiin mm. ystävyyskaupunkisuhde Da Nangin kaupungin kanssa. /Vietnamilaiset vaihto-opiskelijat saivat ensimmäisen kouluvuoden päätökseen Salon luki-ossa/ Thaimaalaisen monialayrityksen vierailu Saloon järjestettiin yhdessä Suomen Thai-maan suurlähetystön kanssa.

USA-yhteistyön (Minnesotan osavaltio) edistäminen / Suomi-Minnesota -elinkeinoyhteistyö jatkui ja Salo osallistui Minnesotaan suuntautuneeseen vienninedistämismatkaan. / St.Antonhonyn kanssa järjestettiin on-line kokouksia. /Minneapolisin kauppakamarin edustaja vieraili Salossa.

Hyvinvointialueeseen liittyen osallistutaan maahanmuuttotyötä koskevan yhdyspintatyöryhmän työskentelyyn ja kartoitetaan kaupungin maahanmuuttotyön tulevaisuutta sosiaalipalvelujen siirtyessä alueelle. /Maahanmuuttajaneuvosto kokoontui tammi-kesäkuussa kolme kertaa. / Monikulttuurisuusverkosto kokoontui tammi-kesäkuussa kaksi kertaa.

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Talousohjauksessa jatkui alkuvuoden aikana kaupunginjohtajan sijaisjärjestelyt, joiden lisäksi talousohjauksessa tapahtui myös muita henkilöstövaihdoksia ja tehtävien uudelleen järjestelyitä. Koko alkuvuoden ajan talousohjauksessa on toimittu vajaalla henkilöstöllä, minkä johdosta kehittämiseen liittyviin tehtäviin ei ole pystytty täysipainoisesti panostamaan. Talousohjauksessa talousohjaukseen perustettiin yksi uusi talousohjauksen virka, jonka myötä toimialoille kohdistuvaa talousohjauksen resurssia vahvistettiin keväällä. Talousohjauksen viran perustamisen yhteydessä lakkautettiin hankintasuunnittelijan tehtävä. Uuden viran myötä hankintapäällikön tehtävät pystyttiin kohdentamaan pääsääntöisesti hankintoihin.

Omistajaohjaus ja strategia siirtyivät vuoden 2022 alusta alkaen talous- ja henkilöstöpalveluiden toimialalle ja tähän liittyen talousohjaukseen siirrettiin kehittämissuunnitelma-avoinna ollut kehittämissuunnittelijan tehtävä. Kehittämissuunnittelijan rekrytointi saatiin päätökseen kesäkuussa ja uusi kehittämissuunnittelija aloittaa tehtävässään syyskuussa.

Verkkokaupan käyttöä on edelleen vuoden 2022 aikana laajennettu siten, että kaupungin palveluja on voinut maksaa yhä enemmän verkkokaupan kautta. Viimeisimpänä uudistuksena verkkokauppaan siirrettiin markkinapaikkojen laskutus, jolloin asiakkaat ovat voineet maksaa varaamansa markkinapaikat verkkokaupan kautta ja myös vapaaksi jääneet paikat myydään verkkokaupassa. Muutoksen myötä manuaalista laskutusta saatiin vähennettyä ja prosessia nopeutettua. Tavoitteena on, että vuonna 2023 kaikki markkinapaikat myydään verkkokaupan kautta. Kiinteistö- ja mittauspalvelut ottivat alkuvuodesta verkkokaupan maksulinkit käyttöön karttakopioiden maksamisessa.

Lakisäätelinen talousohjauksen raportointi muuttui vuoden 2021 alusta alkaen. Kunnat ja kuntayhtymät raportoivat taloustietonsa Valtiokonttorin Kuntatalouden tietopalveluun automatisoidusti. Automatisoidun raportoinnin sisältöä sekä aikatauluja velvoittaa ja ohjaa lainsäädäntökokonaisuus. Uuden lain (Laki kuntien taloustietojen toimittamisesta ja raportoinnista (HE 60/2019)) mukaan tiedot toimitetaan suoraan kirjanpidosta, määrättyllä tiedostomuodolla ja määrättyllä aikataululla. Tietojen toimitustavan muutoksen lisäksi raportointisykli tiheni ja raportointiin sisältyy uusia kokonaisuuksia. Uusi raportointi on myös huomattavasti aikaisempaa yksityiskohtaisempaa ja siitä aiheutuu raportoinnin hyväksynnän estävää kommentoitavaa. Kommentit liittyvät lukujen muutoksiin verrattaessa niitä edelliseen vuosineljännekseen ja vuoteen. Tämä on lisännyt raportointiin käytettävää työaikaa. Raportteja lähetetään lähes kuukausittain. Raportit ovat julkisesti käytettävissä tutkikuntia.fi palvelussa.

Kaupunki on vuodesta 2020 asti ollut mukana Valtiovarainministeriön rahoittamassa Digitalisaatio -hankkeessa, jonka tarkoituksena on luoda ja parantaa edellytyksiä kunnan toimintaa, taloutta ja henkilöstöä koskevien tietojen digitalisointiin sekä niiden hyödyntämiseen tiedolla johtamisessa talouden näkökulmasta tuotteistamista edistämällä. Hanke jatkuu vuoden 2022 syksyyn. Hankkeen yhteydessä on kokeiltu robotisointia tukipalvelujen vyörytysprosessin sekä käyttäjätunnushallinnan osalta. Kokeilussa saatujen hyvien kokemusten perusteella robotisointi päätettiin kesäkuussa ottaa pysyvästi käyttöön tukipalvelujen kustannusten kohdistamisessa. Robotti tekee tarkkuutta vaativaa ja ihmiselle raskasta tiliointi-

työtä väsymättä niin paljon kuin tarvetta on. Kun tukipalvelujen kustannusten kohdentamista ei tarvitse jatkossa tehdä manuaalisesti, säästyy paljon aikaa muille vähemmän rutiininomaisille tehtäville. Myös virheiden mahdollisuus poistuu. Robotiikkaa on mahdollista myöhemmin laajentaa myös muihin prosesseihin.

Talous- ja henkilöstöpalveluissa asiakastyytyväisyyskyselyn tekeminen on jäänyt pysyväksi ratkaisuksi. Kesäkuussa toteutettiin asiakastyytyväisyyskyselyn yhteistyössä talous- ja henkilöstöpalveluiden kanssa kaupungin sisäisille asiakkaille. Kyselyn tuloksi hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Hankintapoliittinen ohjelma kaudelle 2020 - 2023 hyväksyttiin kesäkuussa 2020. Ohjelman tavoitteet ovat toteutuneet olosuhteisiin nähden melko hyvin, mutta osan tavoitteiden aloitus on viivästynyt. Koronapandemian leimaamien vuosien 2020-2021 jälkeen alkoi vuosi 2022 myös odotettua poikkeuksellisemmin. Sota Ukrainassa aiheutti merkittäviä vaikutuksia myös julkisiin hankintoihin. Vaikutukset ovat kohdistuneet etenkin hankittavien tavaroiden ja palvelujen kustannuksiin, raaka-aineisiin ja saatavuuteen. Joihinkin kaupungin hankintoihin kohdistui keväällä hinnankorotuspaineita, joiden käsittelyssä hankintapalvelut avusti kaupungin eri toimialoja. EU-neuvoston 8.4.2022 antaman päätöksen perusteella pakotteet ulottuivat koskemaan myös julkisia hankintoja ja niiden sopimuksia. Pakotteisiin liittyvä selvitystyö hankintojen osalta on jatkunut kevään ja jatkuu edelleen syksyllä kaupungin toimialojen ja hankintapalvelujen toimesta. Hankintapalvelut on ollut mukana kirjoittamassa hyvinvointialueelle siirtyviä ja jaettavia sopimuksia.

Salon kaupungissa on kilpailutettu ja valmisteltu ajalla 1-6/2022 edelleen paljon hankintoja, noin 60 kpl. Määrä vastaa normaalisti yhden kokonaisen vuoden kilpailutusten määrää. Hankintas suunnitelmat laadittiin alkuvuodesta ja niiden kehittämistä on käyty läpi. Palvelualueiden hankintayhdyshenkilöt ovat kokoontuneet säännöllisesti. Hankintavaltuuksia ja -rajoja päivitettiin helmikuussa kaupunginhallituksen päätöksellä.

Henkilöstöpalveluissa vuonna 2019 alkanut poikkeustilanne jatkuu. Koronan, Ukrainan sodan, johtajarekryjen ja niihin liittyneet sijaisjärjestelyjen, työtaistelujen, soten mutta myös muiden toimialojen henkilöstöpulan, hyvinvointialueuudistuksen sekä työterveyshuollon palvelutuottajamuutoksen johdosta henkilöstöpalvelujen mahdollisuudet reagoida palvelupyyntöihin ja esimerkiksi ohjeistusten päivityksiin ovat olleet vajaat. Hankintapalvelujen myötävaikutuksella saatiin työnohjauspalvelut kilpailutettua ja niistä tehtiin tarvittavat päätökset kaupunginhallituksessa helmi- ja kesäkuussa.

Työelämän laadun mittaaminen toteutettiin keväällä neljännen kerran. Yksittäisten tulosten lisäksi kevään tulos mahdollisti jo pidempiaikaisen kehitystyön näkymisen. Työelämän laadun prosessia hallinnoi työhyvinvointikoordinaattori. Keväällä työhyvinvointikoordinaattori irtisanoutui ja uusi koordinaattori aloitti tehtävässä elokuun alussa.

Kunta-alan sopimukset päättyivät huhtikuun lopussa. Sopimusneuvottelut olivat vaikeat ja sote-alan sopimukset jäivät kevään kierroksella auki. Saavutettu valtakunnantason sopimusratkaisu on kolmivuotinen ajalla 1.5.2022–30.4.2025. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia.

Vuonna 2022 vuosikeskiarvovertailussa edelliseen vuoteen verrattuna kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia. Vuonna 2023 nousua on vähintään keskimäärin 3,05 prosenttia ja vuonna 2024 vähintään keskimäärin 3,11 prosenttia. Sopimuskauden palkankorotukset sisältävät myös kehittämisohjelman korotukset vuosina 2023 ja 2024.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Talous- ja henkilöstöpalveluissa suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskeihin. Alkuvuoden aikana jatkuneet kaupunginjohtajan sijaisjärjestelyt sekä muut henkilöstövaihdokset ja sijaisjärjestelyt vaikuttivat työntekijöiden jaksamiseen. Työtehtävien uudelleen järjestelemisellä ja toimivilla sijaisjärjestelyillä on pyritty parantamaan prosessien sujuvuutta ja työntekijöiden jaksamista. Vuoden 2023 alussa toimintansa aloittavan hyvinvointialueen valmistelutyöt aiheuttivat alkuvuodesta talous- ja henkilöstöpalveluille lisätöitä, joihin ei ole erikseen mitoitettu lisähenkilöstöä.

Sarastia 365 BI -raportointi ei ole edennyt odotetulla tavalla, minkä vuoksi Salon kaupungilla on ollut käytössään edelleen Sarastia Oy:n Saaga raportointijärjestelmä.

Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen

13 Kaupunginhallitus	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 583 640	267 350	1 316 290	16,9	2 540 905
Myyntituotot	198 271	26 613	171 658	13,4	258 360
Tuet ja avustukset	881 212	89 705	791 507	10,2	1 970 566
Muut toimintatuotot	504 157	151 032	353 125	30,0	311 978
Toimintakulut	-12 689 124	-414 952	-12 274 172	3,3	-20 763 810
Henkilöstökulut	-4 653 588	3 454 840	-8 108 428	-74,2	-8 729 911
Palkat ja palkkiot	-3 642 764	2 967 417	-6 610 181	-81,5	-7 004 097
Henkilösivukulut	-1 010 824	487 423	-1 498 247	-48,2	-1 725 813
Eläkekulut	-876 286	390 023	-1 266 309	-44,5	-1 482 036
Muut henkilösivukulut	-134 538	97 400	-231 938	-72,4	-243 777
Palvelujen ostot	-7 315 063	-3 576 717	-3 738 346	48,9	-6 868 007
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-115 325	-36 810	-78 515	31,9	-272 743
Avustukset	-202 150	-107 900	-94 250	53,4	-4 420 553
Muut toimintakulut	-402 998	-148 365	-254 633	36,8	-472 596
Toimintakate	-11 105 484	-147 602	-10 957 882	1,3	-18 222 905
Verotulot	203 922 000	112 115 526	91 806 474	55,0	206 826 209
Valtionosuudet	130 171 035	64 957 204	65 213 831	49,9	123 390 052
Rahoitustuotot ja -kulut	1 270 616	1 642 257	-371 641	129,2	1 461 362
Korkotuotot	545 824	182 642	363 182	33,5	623 839
Muut rahoitustuotot	1 826 989	1 561 040	265 949	85,4	1 818 511
Korkokulut	-1 100 000	-102 939	-997 061	9,4	-978 897
Muut rahoituskulut	-2 197	1 513	-3 710	-68,9	-2 091
Vuosikate	324 258 167	178 567 385	145 690 782	55,1	313 454 718
Tilikauden tulos	324 258 167	178 567 385	145 690 782	55,1	313 454 718
Poistoeron muutos	461 672	230 836	230 836	50,0	461 672
Tilikauden ylijäämä (alij.)	324 719 839	178 798 221	145 921 618	55,1	313 916 390

Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

13 Kaupunginhallitus	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	4 311 682	1 536 104	2 775 578	35,6	4 509 709
Myyntituotot	2 926 313	1 295 367	1 630 946	44,3	2 227 164
Tuet ja avustukset	881 212	89 705	791 507	10,2	1 970 566
Muut toimintatuotot	504 157	151 032	353 125	30,0	311 978
Toimintakulut	-15 188 259	-1 618 127	-13 570 132	10,7	-23 964 284
Henkilöstökulut	-4 653 588	3 454 840	-8 108 428	-74,2	-8 729 911
Palkat ja palkkiot	-3 642 764	2 967 417	-6 610 181	-81,5	-7 004 097
Henkilösivukulut	-1 010 824	487 423	-1 498 247	-48,2	-1 725 813
Eläkekulut	-876 286	390 023	-1 266 309	-44,5	-1 482 036
Muut henkilösivukulut	-134 538	97 400	-231 938	-72,4	-243 777
Palvelujen ostot	-7 481 444	-3 636 142	-3 845 302	48,6	-7 792 508
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-115 325	-39 599	-75 726	34,3	-282 284
Avustukset	-202 150	-107 900	-94 250	53,4	-4 420 553
Muut toimintakulut	-2 735 752	-1 289 326	-1 446 426	47,1	-2 739 028
Toimintakate	-10 876 577	-82 023	-10 794 554	0,8	-19 454 575
Verotulot	203 922 000	112 115 526	91 806 474	55,0	206 826 209
Valtionosuudet	130 171 035	64 957 204	65 213 831	49,9	123 390 052
Rahoitustuotot ja -kulut	1 270 616	1 642 257	-371 641	129,2	1 461 362
Korkotuotot	545 824	182 642	363 182	33,5	623 839
Muut rahoitustuotot	1 826 989	1 561 040	265 949	85,4	1 818 511
Korkokulut	-1 100 000	-102 939	-997 061	9,4	-978 897
Muut rahoituskulut	-2 197	1 513	-3 710	-68,9	-2 091
Vuosikate	324 487 074	178 632 964	145 854 110	55,1	312 223 047
Tilikauden tulos	324 487 074	178 632 964	145 854 110	55,1	312 223 047
Poistoeron muutos	461 672	230 836	230 836	50,0	461 672
Tilikauden ylijäämä (alij.)	324 948 746	178 863 800	146 084 946	55,0	312 684 719

pystynyt irrottautumaan perustyöstä. Osassa yksiköistä on jouduttu kesäloma-aikana vähentämään paikkoja, jotta henkilöstömitoitus on saatu riittävälle tasolle, muuten palveluita on järjestetty entiseen malliin. Lääkkeiden koneellisen annosjakelun käyttöönotto on edennyt hyvin ja suunnitellusti. Annosjakelun avulla on saatu helpotusta kesään. Palvelutarpeen arvioinnissa on otettu käyttöön syyskuusta 2021 alkaen kuntouttava arviointijakso asiakkaan kotona.

Lähiesimiestyöhön on panostettu osaston- ja tiiminvastaavien täysivaltaistamisella vuonna 2021. Muutos on ollut hyvä ja tarpeellinen. Lähiesimiesten työaikaa on kulunut todella paljon rekrytointiin. Haastavissa henkilöstötilanteissa esimiestyöhön ei ole jäänyt sille tarkoitettua aikaa, jotta asiakkaiden välttämätön hoito on saatu toteutettua suunnitellusti. Sisäilmaongelmia esiintyy muutamassa työyksiköissä, jonka johdosta on perustettu sisäilmatyöryhmiä.

Ikäihmisten määrän lisääntyminen näkyy asiakasmäärän kasvuna ja asiakasmäärä onkin lisääntynyt kaikissa palveluissa.

Tilaratkaisut ovat edenneet suunnitellusti. Senioritalon osalta on hankinta kilpailutettu, rakennuttaja valittu ja tarvittavat lausunnot pyydetty eri tahoilta ja toimitettu ARAan määräajassa. IoT Campuksen hoivayksikön rakentaminen ja suunnittelu etenee suunnitellusti ja aikataulussa. Yhteistyöstä on tehty tiiviisti Turun AMK:n kanssa.

Talouden suhteen toimintakulut ovat pysyneet raamissa ja toimintatuotot toteutuneet ennakoidusti.

Kevään aikana on valmisteltu lähihoitajien oppisopimuskoulutusta, joka alkaa syksyllä.

Hyvinvointialueen valmisteluun on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan.

Palvelualueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

1. Henkilökunnan saatavuus ja työntekijöiden jaksaminen henkilökunnan huonon saatavuuden, toimitilojen sijainnin ja toiminnallisuuden sekä kasvavan työmäärän johdosta: Tämä riski on toteutunut
2. Taloudellinen tilanne ja vanhuspalveluihin suunnatut resurssit suhteessa kasvavaan palvelutarpeeseen. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuksissa vuonna 2020 vanhuspalveluiden kustannukset Salossa olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät, joten kustannuksista ei ole mahdollista leikata.: Toimintaan suunnatut resurssit ovat olleet riittävät.
3. Toiminnan kehittämiseen ja hyvinvointialueen vaatimaan suunnittelutyöhön ei ole riittävästi resursseja.: Suunnitteluun on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan.
4. Palvelurakenne ei ole optimaalinen johtuen ympärivuorokautisen hoivan käytössä olevasta rakennuskannasta. Rakennuskannan uudistamiseen ei ole riittävästi resursseja tai yhteistä näkemystä. Lakiluonnokseen hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista on kirjattu, että vuoden 2027 jälkeen ei ole enää sellaista palvelumuotoa kuin pitkäaikainen sosiaalihuollon laitoshoido (vanhainkotihoito) vaan ympärivuorokautinen hoito on järjestettävä tehostettuna palveluasumisena. Tilaratkaisuissa on päästy eteenpäin suunnitellusti.

Sosiaalityön palvelut

Sosiaalityön palveluissa toiminta on toteutunut pääosin suunnitellusti, huolimatta erittäin vaikeasta sosiaalityöntekijöiden saatavuudesta erityisesti lastensuojelussa. Kesän aikana myös kehitysvammahuollon hoitajien sijaisresurssit olivat todella niukat. Koronan jatkuminen on lisännyt henkilöstön sairauspoissaoloja.

Ukrainan sodan takia Suomeen saapuneet ukrainalaiset eivät ole aiheuttaneet merkittävää lisätyötä sosiaalityön peruspalveluihin. Yhdessä sosiaalityön palveluiden, seurakunnan, SPR:n ja Anna Tukesi ry:n kanssa sovittiin ukrainalaisten materiaalsen avun keskittämisestä jo toiminnassa olleeseen Anna Tukesi ry:n Tehdaskadun avustuspisteeseen.

Aikuisten palveluissa on ollut alkuvuonna paljon rekrytointeja, jotka johtuivat uusista viroista ja pitkäaikaisten työntekijöiden jäämisestä pois työelämästä. Edellisen vuoden lopun ja tammikuun henkilöstövajaus kuormitti työssä olevaa henkilöstöä. Uusien työntekijöiden perehdytyksen jälkeen tilanne on helpottunut. Aikuisten palveluiden sosiaalityöntekijä osallistuu Vasson rakenteellisen sosiaalityön kehittämishankkeeseen yhden päivän viikossa.

Perheiden palveluiden muutto (muuton suunnittelu ja toteutus sekä kalustehankinnat) kaupungintalolta entisen ammattikorkeakoulun tiloihin Yhäistentielle aiheutti perheiden palveluiden johdolle ja työntekijöille lisätyötä. Muutto toteutui juhannusta edeltävällä viikolla. Sosiaalityöntekijäpula on koetellut myös sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita ja välttämättömän asiakastyöntekijäresurssin turvaamiseksi perheissä päädyttiin sosiaalityöntekijän viran määräaikaiseen muuttamiseen sosiaaliohjaajan viraksi. Kodin ulkopuolisten sijoitusten (ml. huostaanotot) määrä on laskenut, vaikka lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut. Yhtenä perusteluna kehitykselle on systeemisen lastensuojelun malli ja huolella tehdyt palvelutarpeen arvioinnit. Palvelutarpeen arvioinneissa ei tullut ylityksiä 1.10.2021 - 30.3.2022 olleen seurantakauden aikana ja sama suotuisa kehitys on jatkunut toistaiseksi.

Vammaispalveluissa hakemusten määrä on ollut nousussa, mutta asiakkaiden lukumäärä ei ole noussut samassa suhteessa. Alle 65 vuotiaiden omaishoitajien vapaisiin on yritetty löytää sopivia tilapäishoitomuotoja. Vammaispalveluissa saatettiin asiakaslaskutus lain mukaiselle tasolle palvelualueen toimistotyön kehittämistyön avulla. Henkilökohtaisen avun, sekä sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden uudet puitesopimukset solmittiin keväällä. Vammaispalveluista on osallistuttu aktiivisesti hyvinvointialueen valmisteluun vammaispalveluiden maakunnallisissa, palvelukohtaisissa kehittämistyöryhmissä. Myös valvonnan yhdyshenkilöillä, sekä vammaispalveluiden johdolla on toiminut omat maakunnalliset työryhmät.

Kehitysvammahuollossa sosiaaliohjaajan palvelutarpeenarviointi on lisännyt yhteistyötä eri palvelutuottajien kanssa ja auttanut palveluiden tarpeenmukaisessa ja oikea-aikaisessa kohdentamisessa. Salon kaupungin tuottamat asumispalvelupaikat ovat olleet täynnä. Työ- ja päivätoimintaan sekä tilapäishoitoon on tullut uusia asiakkuuksia. Kehitysvammahuollon Salon työ- ja päivätoimintayksikön muutti suunnitellusti 1.2. Örninkadulta Hillerinkujalle entisen päiväkodin tiloihin.

Talous on toteutunut suunnitellusti, sosiaalityön toimintakate oli 30.6. 48,4 %.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Ennakolta arvioiduista riskeistä toteutui edelleen sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus ja jatkuva pula sosiaalityöntekijöistä. Kevään aikana tehtiin päätös lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden sitouttamis- ja rekrytointilisästä, jolla on ehkä vähitellen ollut vaikutusta sosiaalityöntekijöiden saatavuuteen. Koko alkuvuosi oli kuitenkin niin vaikea, että virkamiesjohdon oli tehtävä ilmoitus Valviraan lastensuojelulain mukaisen asiakasmitoituksen toteutumattomuudesta Salossa. Puuttuvat sosiaalityöntekijät erityisesti avohuollosta ovat vaarantaneet lastensuojeluasiantekijöiden tilanteita, pahimmillaan yhdeksästä virasta oli täytettynä vain kolme. Kesän aikana tilanne on edennyt hieman suotuisampaan suuntaan, mutta virkoja on edelleen täyttämättä. Työntekijäpula ja vaihtuvuus on vaikuttanut siihen että palveluiden kehittäminen ei ole edennyt suunnitellusti.

Vammaispalveluissa henkilöstöresurssia on tarkasteltu työn sujuvuuden, asiakkuuksien laadukkaan hoitamisen, lakisääteisen päätösprosessin ja dokumentoinnin sekä työhyvinvoinnin näkökulmasta. Vammaispalveluita on kuormittanut suuri työmäärä ja se on riski sujuvan ja lakisääteisen asiakastyön toteutumiseksi. Henkilöstöä on asiakasmäärään nähden niukasti ja asiakkaiden monitahoiset ongelmat ja tarpeet vaativat aikaa vievää selvittelytyötä. Sopivien palveluiden löytäminen ja järjestäminen on ollut aika ajoissa haastavaa. Riittämättömien peruspalveluiden takia yhä useamman asiakkaan palvelutarpeeseen haetaan apua erityispalveluista, kuten vammaispalveluista. Riski on, että asiakkaan palvelun järjestäminen viivästyy, tai sopivaa palvelua ei löydy.

Kehitysvammahuollossa hoitajapula ja vuoronvaihtokielto on kuormittanut niin hoitajia kuin esimiehiäkin. Päivätoiminnan sekä tilapäishoidon asiakkaiden hoidon vaatuvuus on noussut, joka tuo paineita turvallisen ja laadukkaan hoidon tuottamiseen nykyisillä resursseilla ja tiloilla. Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä on noussut haasteeksi erityistä tukea tarvit-

sevien nuorten tilanne, jotka eivät opiskeluoikeudesta huolimatta ole saaneet jatko-opiskelupaikkaa. Salon kaupungin sivistyspalveluilla ei ole oikeutta toteuttaa erityisopetusta jatko-opiskelijoille, ja erityisammattiopistot, joiden vastuulle koulutus kuuluu, eivät ole pystyneet vastaamaan kasvavaan opiskelupaikkatarpeeseen lakimuutoksen vaatimalla tavalla. Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta ei ole ratkaisu erityisnuorten jatko-opiskelun toteuttamiseen, vaan ratkaisun pitäisi löytyä opetusta järjestävältä taholta. Asumispalveluiden yhteistyöhanke vanhuspalveluiden kanssa odottaa kehitysvammahuollon osalta ARA:n päätöstä, joten asumispalveluiden rakenteellinen uudistaminen ei ole edennyt.

Talousarvion toteutumiseen työntekijävajaus ei vielä näy merkittävästi ennakoitua suurempina ostopalvelukustannuksina, mutta loppuvuoden osalta riski on olemassa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

20 Sosiaali ja terveyslkt	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	22 703 502	9 751 019	12 952 483	42,9	27 458 307
Myyntituotot	4 242 547	1 155 486	3 087 061	27,2	3 865 264
Maksutuotot	14 876 258	7 448 494	7 427 764	50,1	14 463 484
Tuet ja avustukset	2 273 814	412 930	1 860 884	18,2	7 768 309
Muut toimintatuotot	1 310 883	734 109	576 774	56,0	1 361 249
Toimintakulut	-224 205 833	-111 841 449	-112 364 384	49,9	-216 279 933
Henkilöstökulut	-78 082 039	-39 398 677	-38 683 362	50,5	-74 627 239
Palkat ja palkkiot	-62 410 427	-31 369 032	-31 041 395	50,3	-58 985 028
Henkilösivukulut	-15 671 612	-8 029 645	-7 641 967	51,2	-15 642 211
Eläkekulut	-13 293 153	-6 885 587	-6 407 566	51,8	-13 546 312
Muut henkilösivukulut	-2 378 459	-1 144 059	-1 234 400	48,1	-2 095 899
Palvelujen ostot	-129 479 982	-64 324 978	-65 155 004	49,7	-124 828 333
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 303 173	-3 116 066	-3 187 107	49,4	-6 388 169
Avustukset	-7 224 909	-3 338 541	-3 886 368	46,2	-7 067 558
Muut toimintakulut	-3 115 730	-1 663 186	-1 452 544	53,4	-3 368 633
Toimintakate	-201 502 331	-102 090 430	-99 411 901	50,7	-188 821 626
Rahoitustuotot ja -kulut	-116	-93	-23	80,4	-170
Muut rahoitustuotot	0	-20	20	*****	-40
Muut rahoituskulut	-116	-73	-43	62,9	-130
Vuosikate	-201 502 447	-102 090 524	-99 411 923	50,7	-188 821 797
Poistot ja arvonalentumiset	-441 182	-192 251	-248 931	43,6	-392 120
Suunnitelman muk. poistot	-441 182	-192 251	-248 931	43,6	-392 120
Tilikauden tulos	-201 943 629	-102 282 775	-99 660 854	50,6	-189 213 917
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-201 943 629	-102 282 775	-99 660 854	50,6	-189 213 917

Sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

20 Sosiaali ja terveyslkt	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	22 823 502	9 760 665	13 062 837	42,8	28 104 387
Myyntituotot	4 242 547	1 165 132	3 077 415	27,5	4 608 230
Maksutuotot	14 996 258	7 448 494	7 547 764	49,7	14 366 599
Tuet ja avustukset	2 273 814	412 930	1 860 884	18,2	7 768 309
Muut toimintatuotot	1 310 883	734 109	576 774	56,0	1 361 249
Toimintakulut	-231 166 645	-115 123 832	-116 042 813	49,8	-222 821 788
Henkilöstökulut	-78 082 039	-39 398 677	-38 683 362	50,5	-74 627 239
Palkat ja palkkiot	-62 410 427	-31 369 032	-31 041 395	50,3	-58 985 028
Henkilösivukulut	-15 671 612	-8 029 645	-7 641 967	51,2	-15 642 211
Eläkekulut	-13 293 153	-6 885 587	-6 407 566	51,8	-13 546 312
Muut henkilösivukulut	-2 378 459	-1 144 059	-1 234 400	48,1	-2 095 899
Palvelujen ostot	-133 527 336	-66 152 975	-67 374 361	49,5	-128 493 681
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 303 173	-3 125 400	-3 177 773	49,6	-6 413 882
Avustukset	-7 224 909	-3 338 541	-3 886 368	46,2	-7 067 558
Muut toimintakulut	-6 029 188	-3 108 238	-2 920 950	51,6	-6 219 428
Toimintakate	-208 343 143	-105 363 167	-102 979 976	50,6	-194 717 401
Rahoitustuotot ja -kulut	-116	-93	-23	80,4	-170
Muut rahoitustuotot	0	-20	20	*****	-40
Muut rahoituskulut	-116	-73	-43	62,9	-130
Vuosikate	-208 343 259	-105 363 260	-102 979 999	50,6	-194 717 571
Poistot ja arvonalentumiset	-441 182	-192 251	-248 931	43,6	-392 120
Suunnitelman muk. poistot	-441 182	-192 251	-248 931	43,6	-392 120
Tilikauden tulos	-208 784 441	-105 555 511	-103 228 930	50,6	-195 109 691
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-208 784 441	-105 555 511	-103 228 930	50,6	-195 109 691

Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelujen hallinto

Salo on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön maksuttoman kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kestää elokuusta 2021 toukokuun 2024 loppuun. Kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta.

Oppimisanalytiikkaa hyödynnettiin oppilaan oppimisen tukemisessa. Kevään aikana pilotoitiin perusopetuksessa ViLLE-oppimisjärjestelmässä ns. lukuvuositestejä ja oppimisen tuen tehtäviä. ViLLEn oppimista tukevat tehtävät (OTuS-tehtävät) mahdollistavat yksilöllisten sähköisten tehtäväkokonaisuuksien koostamisen oppilaalle.

Perniön Kirkonkylän koulu valmistui kesäkuussa. Koulussa myös opetustiloja Perniön Yhteiskoulun että kansalaisopiston käytössä. Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus Puolukkapuiston päiväkodin osalta aloittavat myös uuden koulun tiloissa.

Koronatilanne on aiheuttanut paljon poissaoloja oppilaille, opiskelijoille ja henkilöstölle. Sijaisten palkkaamisessa on ollut isoja haasteita (varhaiskasvatus ja opetus), sillä sijaisia ei ole ollut tarjolla.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemiasta johtuva pitkäaikainen oppimisvaje, joka edellyttää opetuksen järjestäjältä panostusta riittäviin tukitoimenpiteisiin. Ukrainan tilanne on myös aiheuttanut huolta lasten ja nuorten hyvinvoinnille sekä lisännyt turvallisuuden tunteen järkkymistä koronan lisäksi. Oppilaiden koulupoissaolot kasvaneet.

Sijaisten heikko saatavuus varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa sekä ennakoimattomuus liittyen Ukrainasta saapuvien varhaiskasvatusikäisten päivähoitotarpeisiin ja koululaisten valmistavaan opetukseen.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksessa on pyritty palaamaan normaaliin arkeen pandemiatilanteen hellittäessä. Toimintaa on voitu suunnitella ja toteuttaa väljemmin. Lapsiryhmät ovat retkeilleet lähiympäristössä. Henkilöstö ja huoltajat ovat voineet jälleen yhdessä iloita järjestetyistä lasten kevätjuhlista.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikutti siihen, että maaliskuusta alkaen lapsimäärä ja varhaiskasvatusta ja esiopetusta tarvitsevien lasten määrä lisääntyi nopeasti. Yksityinen varhaiskasvatus vastasi nopeasti ja lyhyellä aikataululla perustamalla uutta toimintaa syntyneeseen hoitopaikkatarpeeseen. Saloon perustettiin yhteensä kaksi uutta yksityistä ryhmäperhepäiväkotia.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet uudistuivat keväällä elokuusta voimaan tulevan tuen lain osalta. Salon varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin ja hyväksyttiin opetuslautakunnassa.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Sijaisten heikko saatavuus on vaikeuttanut lakisääteisen henkilöstömitoituksella määritellyn toiminnan järjestämistä. Ennakoimattomuus liittyen Ukrainasta saapuvien varhaiskasvatusikäisten lasten varhaiskasvatustarpeisiin.

Perusopetus ja nuorisopalvelut

Perusopetuksessa on keskitytty hyvinvoinnin edistämiseen sekä sujuvaan arkeen. Pandemiatilanteen hellittäessä koulut ovat voineet suunnitella ja toteuttaa myös koulujen ulkopuolelle sijoitettavia retkiä ja leirikouluja. Koulun päättymisen liittyvät kevätjuhlat pystyttiin myös järjestämään.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikutti siihen, että maaliskuu-toukokuun aikana perusopetuksessa perustettiin kiireellisesti, lyhyellä aikataululla yhteensä yhdeksän uutta valmistavan opetuksen ryhmää. Ukrainasta paenneita perusopetusikäisiä ilmoittautui valmistavaan opetukseen yli sata lasta ja nuorta.

Nuorisopalveluissa on keskiössä ollut kohtaaminen ja läsnäolo. Nuoret ovat pandemiarajoitusten jälkeen löytäneet hyvin nuorisotyön avoimiin palveluihin mm. nuorisotiloille. Halikossa nuorisotilatoiminnalle saatiin tarkoituksenmukaiset tilat maaliskuusta alkaen. Kevään aikana pystyttiin toteuttamaan Mun Juttu -harrastustoimintaa peruskouluissa lähes suunnitelman mukaisesti. Lasten ja nuorten kesäleirejä pystyttiin järjestämään kahden pandemiavuoden tauon jälkeen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Oppilaiden koulupoissaolot ovat kasvaneet. Koulunkäyntiin sitoutumiseen sekä hyvinvoinnin tukemiseen täytyy panostaa entistä enemmän. Myös pandemiatilanteen tuomaa oppimisvajetta pitää edelleen tukea voimakkaasti.

Ukrainan tilanne on epävarma, mikä tarkoittaa varautumista perusopetuksen valmistavassa opetuksessa. Syksyllä tarvittavien ryhmien määrä on vielä epävarmaa.

Osalla nuorista on merkittäviä haasteita kiinnittyä koulutukseen, työelämään tai palvelujen piiriin. Etsivään nuorisotyöhön ja nuorten työpajatoimintaan ohjautuvien nuorten haasteet ovat toisinaan niin merkittäviä, että sitoutuminen hyvinkään matalan kynnyksen toimintaan tai palveluun ei ole mahdollista.

Lukiokoulutus ja musiikkiopisto

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksessa palattiin lähiopetukseen. Ylioppilaskirjoitukset pystyttiin toteuttamaan koronaturvallisesti ja kevään ylioppilasjuhlat järjestettiin lukioissa. Vanhojen tanssit ja penkkarit olivat koronasta johtuen siirretty huhtikuulle. Myös Halikon lukio halu-konsertti ja Salon lukion musiikkiteatteri toteutuivat.

Lukioiden opiskelijahuoltopalveluiden kysyntä kasvoi entisestään. Opetushallituksen lukio-koulutuksen korona-avustuksella palkattiin yhteisöpedagogi, lisättiin opiskelijoiden mahdollisuutta opinto-ohjauksen tunteihin sekä tukiopetukseen. Korona-avustuksen tuella mahdollistettiin opiskelu tietyillä kursseilla tavanomaista pienemmissä ryhmissä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemian ja etäopiskelun vaikutukset opiskelijoiden oppimiseen ja hyvinvointiin edellyttävät opetuksenjärjestäjältä merkittävää panostusta opiskelijahuollollisiin tukitoimenpiteisiin. Merkittävänä riskitekijänä nähdään psykologipalvelujen rekrytointihaasteet lukiokoulutuksessa. Ukrainan sota on aiheuttanut ahdistuneisuutta sekä turvallisuuden tunteen järkkymistä opiskelijoiden keskuudessa.

Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toimintaa toteutettiin lähiopetuksena lukuun ottamatta alkuvuoden etäopetusjaksoa musiikin hahmotusaineissa. Orkesterit pääsivät harjoittelemaan vakiokokoonpanoilla sekä oppilasiloja pystyttiin toteuttamaan yleisön läsnä ollessa. Musiikkiopiston opetussuunnitelma päivitettiin ja hyväksyttiin opetuslautakunnassa. Kevään 2022 oppisvalinta toteutettiin videohakuna.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Ikäluokkien pienentyessä musiikkileikkikouluun osallistuvien lasten lukumäärän kehitys sekä joidenkin instrumenttien kysynnän ja tarjonnan tasapaino tulee huomioida suunnittelutyössä.

Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

31 Opetuslautakunta	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	4 244 480	2 707 606	1 536 874	63,8	4 912 805
Myyntituotot	753 120	533 931	219 189	70,9	814 165
Maksutuotot	1 990 000	979 968	1 010 032	49,2	2 062 430
Tuet ja avustukset	1 463 000	1 184 202	278 798	80,9	1 998 040
Muut toimintatuotot	38 360	9 505	28 855	24,8	38 169
Toimintakulut	-68 727 402	-35 629 709	-33 097 693	51,8	-66 303 542
Henkilöstökulut	-57 176 013	-30 053 321	-27 122 692	52,6	-55 323 385
Palkat ja palkkiot	-46 210 992	-24 400 900	-21 810 092	52,8	-44 680 545
Henkilösivukulut	-10 965 021	-5 652 421	-5 312 600	51,5	-10 642 839
Eläkekulut	-9 204 185	-4 755 920	-4 448 265	51,7	-9 034 552
Muut henkilösivukulut	-1 760 836	-896 501	-864 335	50,9	-1 608 288
Palvelujen ostot	-6 395 027	-3 291 223	-3 103 804	51,5	-6 634 433
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 935 391	-938 509	-996 882	48,5	-1 709 000
Avustukset	-1 938 000	-816 081	-1 121 919	42,1	-1 743 871
Muut toimintakulut	-1 282 971	-530 575	-752 396	41,4	-892 854
Toimintakate	-64 482 922	-32 922 103	-31 560 819	51,1	-61 390 737
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	-10
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,0	-10
Vuosikate	-64 482 922	-32 922 103	-31 560 819	51,1	-61 390 747
Poistot ja arvonalentumiset	-403 220	-172 500	-230 720	42,8	-212 705
Suunnitelman muk. poistot	-403 220	-172 500	-230 720	42,8	-212 705
Tilikauden tulos	-64 886 142	-33 094 603	-31 791 539	51,0	-61 603 453
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-64 886 142	-33 094 603	-31 791 539	51,0	-61 603 453

Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

31 Opetuslautakunta	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	4 321 910	2 723 656	1 598 254	63,0	4 997 026
Myyntituotot	753 120	534 181	218 939	70,9	832 963
Maksutuotot	2 035 000	995 413	1 039 587	48,9	2 103 074
Tuet ja avustukset	1 463 000	1 184 202	278 798	80,9	1 998 040
Muut toimintatuotot	70 790	9 859	60 931	13,9	62 950
Toimintakulut	-95 994 918	-49 188 391	-46 806 527	51,2	-91 884 659
Henkilöstökulut	-57 176 013	-30 053 321	-27 122 692	52,6	-55 323 385
Palkat ja palkkiot	-46 210 992	-24 400 900	-21 810 092	52,8	-44 680 545
Henkilösivukulut	-10 965 021	-5 652 421	-5 312 600	51,5	-10 642 839
Eläkekulut	-9 204 185	-4 755 920	-4 448 265	51,7	-9 034 552
Muut henkilösivukulut	-1 760 836	-896 501	-864 335	50,9	-1 608 288
Palvelujen ostot	-23 505 443	-11 726 610	-11 778 833	49,9	-21 988 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 935 391	-951 995	-983 396	49,2	-1 768 359
Avustukset	-1 938 000	-816 081	-1 121 919	42,1	-1 743 871
Muut toimintakulut	-11 440 071	-5 640 385	-5 799 686	49,3	-11 060 592
Toimintakate	-91 673 008	-46 464 735	-45 208 273	50,7	-86 887 632
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	-10
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,0	-10
Vuosikate	-91 673 008	-46 464 735	-45 208 273	50,7	-86 887 642
Poistot ja arvonalentumiset	-403 220	-172 500	-230 720	42,8	-212 705
Suunnitelman muk. poistot	-403 220	-172 500	-230 720	42,8	-212 705
Tilikauden tulos	-92 076 228	-46 637 235	-45 438 993	50,7	-87 100 348
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-92 076 228	-46 637 235	-45 438 993	50,7	-87 100 348

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut järjestää kaupungin kulttuuri-, kirjasto-, museo-, liikunta- ja vapaan sivistystyön palveluja, joita ohjaa erityiset lait palvelujen tuottamiseksi ja valtionosuuksien saamiseksi. Lait nojaavat sekä perustus- että kuntalakiin asukkaiden hyvinvoinnin yleisestä edistämisestä. Salon vapaa-aikapalvelut toteuttaa hyvinvointia ja viihtyvyyttä edistäviä palveluja, jotka kannustavat myös aktiiviseen elämäntapaan ja itsensä kehittämiseen.

Ensimmäinen vuosipuolisko 2022 vapaa-aikapalveluissa oli tapahtuma- ja palvelutoiminnan osalta haasteellinen niin palveluiden järjestämisen kuin niihin osallistumisen osalta. Suljetut tilat sekä rajoitettu toiminta ja sen muutos rajoituksettomaksi aiheutti erityisen palveluiden ja tapahtumajärjestämisen "vyöryn", jota ei oltu koettu toiminnassa sitten 2019 jälkeen. Erilaiset kulttuuritapahtumat ja -näyttelyt, opiston lähiopetustoiminta, kirjastojen aukeaminen, museonäyttelyt sekä muu kulttuuritapahtumatuotanto yhdessä liikuntaryhmien ja -tapahtumien toteutuksen kanssa näkyi kuitenkin Salon kaupunkikuvassa, kaiken koetun jälkeen, positiivisena.

Opiston kevätkausi 2022 aloitettiin pandemiatilanteessa, joka vaikeutti ja kuormitti sekä henkilöstöä, että vaikutti alkavien opetusryhmien osallistujamääriin. Samaa ilmiötä oli havaittavissa, rajoitusten poistumisesta huolimatta, myös museokäyntien määrissä ja kirjastopalveluiden käytössä. Tilojen ja toiminnan aukeaminen toi myös esiin erityisesti palveluiden tuottamisen resurssiongelmia.

Valtakunnallisestikin merkittäviä tapahtumia oli mm. SM viikko ja yhteistyössä toteutettu Salo Volley tapahtumat, joiden osalta pelkkien osallistujien määrä laskettiin useissa tuhansissa aktiiviosallistujissa ja tapahtumat saivat myös valtakunnallista näkyvyyttä. Erilaisten kulttuuritapahtumien toteutus palasi normaalin toimintavuoden tapahtumatarjontaan, jossa yhteistyö muiden kulttuurituottajien kanssa oli merkittävä "piristysruiske" hiljaisiin pandemiavuosiin nähden. Liikuntatilojen ja alueiden avaaminen normaalikäytölle kahden koronapandemiavuoden toimintauskujen jälkeen on kuitenkin ollut vielä varsin maltillista ihmisten vielä "puntaroidessa" riskejä osallistumisen osalta.

Lautakunnan talouden toteuma ulkoisten toimintatuottojen osalta kesäkuun lopussa oli 42,6 % ja ulkoisten toimintakulujen osalta 52,5 %. Ulkoinen toimintakate oli 55,0 % talousarviosta. Osa vuoden ensimmäisen puoliskon toteutuneista tuotoista ei näy 1-6 toteutumassa laskutuksen viiveen takia. Toimintakuluista avustusten maksaminen on painottunut alkuvuoteen, eivätkä kulut näin ollen jakaudu tasaisesti koko vuodelle.

Olennessa muutos toimintavuonna 2022 on tapahtumatoiminnan, palveluiden ja tilojenkäytön palautuminen normaaliajan rajoituksettomaan käyttöön.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemian kehittyminen, maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat epävarmuustekijät (esim. energiakustannukset) ja palveluiden tuottamiseen ja tuottoihin liittyvät odotukset ja niiden toteutuksen resurssien niukkuus luovat epävarmuutta loppuvuoden osalta.

Kulttuuripalvelut

Yleiset kulttuuripalvelut

Yleiset kulttuuripalvelut edistää ja tukee salolaista kulttuuritoimintaa ja mukana tuottamassa monipuolisia, laadukkaita ja saavutettavia taide- ja kulttuuripalveluita kaikenikäisille kuntalaisille koko Salon alueella. Korona ja yhteiskunnallinen epävarmuus näkyivät kävijämäärissä (erityisesti maksulliset sisätapahtumat) niin omassa kuin yhteistyössä järjestetyissä palveluissa.

Salon vanhentuneen kulttuuristrategian päivitys ja uuden kulttuuriohjelman valmistelu käynnistyi taustatietojen keräämisellä. Kuntalaisten ja eri sidosryhmien toiveita ja näkemyksiä kulttuuripalveluista kartoittava kysely oli avoinna 22.3.-10.4.2022 ja siihen vastasi 523 henkilöä. Vastausten perusteella tärkeimpiä kehittämiskohteita ovat viihtyisä elinympäristö, jossa taidetta ja tapahtumia ympäri vuoden (92 %), taide- ja kulttuuritoimijoiden

toimintaedellytysten tukeminen (80 %), viestintä, ymmärrettävä, ajantasainen tieto tapahtumista (78 %), kulttuuri on osa arkea ja yllättää uusissa paikoissa (78 %). Taustatietojen kerääminen jatkuu kesällä ja syksyllä taide- ja kulttuurikentän toimijoille suunnatulla kyselyllä sekä eri kohderyhmille suunnatuilla, osallistavilla teematyöpajoilla. Kulttuuriohjelmatyötä fasiltoi muutostoimisto Ikinori.

Paikallista taide- ja kulttuuritoimintaa tuettiin avustuksin ja yhteistyösopimuksin. Kulttuurivavustuksia myönnettiin säännölliseen toimintaan yleisavustuksina 132 900 € ja projekti-kohtaisesti kohdeavustuksiin 27.100 €, yhteensä 160.000 €. Yhteistyösopimus palvelututannosta tehtiin 9 toimijan kanssa mm. festivaalien, kulttuurisen kotiseututyön, ympärivuo-tisen konserttitoiminnan ja kulttuurihyvinvoinnin tiimoilta. Uusi yhteistyökumppani oli Mieli Salon Mielenterveys ry, jonka kanssa osallistuttiin valtakunnalliseen MHAW Hyvää mieltä kulttuurista –tapahtumaviikkoon toukokuussa. Tapahtumat kuten Meritalon museon Pöriäispäivä ja Hyvän mielen torikekkerit sekä mielen hyvinvointia esiintuova sosiaalisen median kampanja tavoittivat 10.765 henkilöä.

Kulttuuritila Näkkärin ammattitaiteilijoiden esityksistä koostuva kausiohjelma päästiin toteuttamaan täysimittaisena ensi kertaa. Yleisö ei vielä löytänyt odotetussa määrin kerran kuussa järjestettäviin Yleisöperjantai ja Lasten lauantai –tapahtumiin, kävijöitä kevään aikana kahdeksassa esityksessä yhteensä 226 henkilöä.

Kesäkuussa yleisissä kulttuuripalveluissa työskenteli myös kesämuusikko. Yhteensä kesämuusikolle kertyi kuukauden aikana 23 keikkaa mm. vanhainkodeissa, päiväkodeissa, hoitoyksiköissä sekä museoissa ympäri kaupunkia, kuulijoita keikoilla oli yhteensä noin 480 henkilöä.

Lastenkulttuuri ja kulttuurikasvatussuunnitelma

Kulttuuritila Näkkärin Lasten lauantaiden lisäksi lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuuripalveluita toteutettiin mm. Koulujen lomaviikoilla yhteistyössä kaupungin muiden palvelualojen, kuten liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa. Talvilomalla tapahtuu –kokonaisuuden lisäksi osallistuttiin pääsiäisloman ohjelmistoon toiveleffoja tarjoamalla. Yleiset kulttuuripalvelut koordinoi myös kolmatta kertaa järjestettyä Lastenkulttuurin maaliskuu –teemakuukautta.

Salon kulttuurikasvatussuunnitelman, Nappulan kevään ohjelmaan kuuluivat mm. Eskari-ikäisten Kansansaduista säveliksi – musiikkikasvatuskokonaisuus, musiikkiopiston Soitinkaruselli, kakkosluokkalaisille suunnattu Teatterikoulun Ella ja jättipotti -esitys sekä viiden-sien luokkien Veturitallivierailut. Lisäksi päiväkotien kierteisiä taidesalkkuja valmisteltiin yhteistyössä Kulttuuriosuuskunta Uulun kanssa. Suunnitelma takaa kaikille Salon esi- ja perusopetuksen oppilaille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea monipuolisesti paikallista kulttuuria, tutustua seudun kulttuuriperintöön ja omiin juuriinsa ja kehittää omaa luovaa ajatteluaan. Nappulaan nimetty moniammatillinen työryhmä kokoontui kevättalven aikana kerran.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Työmäärän laajuus ja työnkuvan sirpaleisuus edellyttävät poikkeuksellisen paljon eri alojen osaamista ja paineensietokykyä. Resurssien niukkuus (määrärahat, tilat ja viestintä) estävät palveluiden kehittämisen sekä toteuttamisen siinä laajuudessa, monipuolisuudessa ja yhdenvertaisessa saavutettavuudessa, mitä kuntalaiset ja yhteistyökumppanit odottavat.

Museopalvelut

Salon museopalvelujen yhteinen toiminta-ajatus on edistää Salossa kuvataiteen ja historiallisen kulttuurin säilymistä, kehittymistä ja esille saattamista. Pandemiatilanne on vaikuttanut voimakkaasti museoiden kävijämääriin, vaikka asiakasrajoituksia ei ole ollut aiempien vuosien tapaan. Kävijöitä taidemuseossa kaudella 1-6 oli kuitenkin yli kaksi kertaa enemmän kuin 2021 samana ajanjaksona, 9.800 (2021 4.179). Maksuttomina yleisöperjantaina kävijöitä on kuitenkin vain noin puolet tai vähemmän siitä mitä aikana ennen pandemiaa, yleisö lähtee edelleen varovasti liikkeelle tapahtumiin.

Taidemuseossa oli esillä kevään ajan amerikkalaisen nykyaikaisen muotokuvavalokuvauksen pioneerin Arnold Newmanin otoksia näyttelyssä *Masterclass*. Näyttelyn yhteydessä museossa järjestettiin mm. valokuvaukseen liittyviä työpajoja. Kesäksi avattiin inkoolaisen kuvanveistäjä H.C. Bergin teoksia esitellyt näyttävä kokonaisuus, jota markkinoitiin paitsi paikallisesti myös valtakunnallisesti printtimediassa sekä sosiaalisessa mediassa.

Veturitalin työpajatilojen kalustusta ja ohjelmistoa suunniteltiin pidempiaikaisen ja vakiintuneen toiminnan turvaamiseksi sekä kartoitettiin mahdollisia yhteistyökumppaneita erilaisen sisällön tuottamiseksi. Turun ammattikorkeakoulun Salon yksikön opiskelijat valmistivat myös pienen yleisötutkimuksen taidemuseon tunnettuudesta ja brändiarvosta.

Salon elektroniikkamuseossa valmisteltiin uuden verkkonäyttelyn sisällöntuotantoa sekä ulkoasua. Keväällä järjestettiin myös lapsille työpajoja sekä pääsiäisen jälkeisellä viikolla erillinen lastentapahtuma. Museon kokoelmat näkyivät TV:ssä alkaneessa *Made in Finland* -sarjassa. Paikallismuseot avasivat ovensa kesän alussa ja Meritalon museossa avattiin *kesänäyttely Kuki kukkani – vanhojen huonekasvien historiaa*.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Museoesineistön säilytysolosuhteet ovat puutteelliset, esineistöä tuhoutuu ja kulttuuriperintöä menetetään. Tilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat työtä merkittävästi. Kiikalan museon esineistön inventointi piti keskeyttää terveydelle aiheutuvan haitan vuoksi. Henkilöstöhallinto määräaikaesineiden työsuhteineen on vienyt huomattavan paljon vakinaisen henkilökunnan työaikaa kevätkaudella.

Kirjastopalvelut

Koronapandemia vaikutti vuoden ensimmäisellä puolella kirjastopalveluiden järjestämiseen. Osa sovitusta vierailuluennosta peruuntui tai siirtyi tuonnemmaksi. Yleisön pääsyä kirjastojen tiloihin ei enää rajoitettu. Poikkeuksena olivat kirjastoautot, joihin otettiin kerralla vain rajoitettu määrä asiakkaita. Kirjaston asiakkaille suositeltiin edelleen hengityssuojaimien käyttöä ja käsihygieniasta huolehtimista. Alkuvuodesta omatoimikirjastot ja elektroniset aineistot olivat asiakkaiden käytettävissä myös silloin, kun palveluiden saatavuutta on muuten rajoitettu. Poikkeuksena oli Kiskon kirjasto. Siellä omatoimikirjasto ei ollut käytössä vesivahinkokorjausten aikana. Kesää kohti palveluiden järjestämisessä päästiin lähelle normaaleja, ennen pandemiaa noudatettuja käytäntöjä. Koronarajoitusten poistuttua pääkirjaston lastenosastolla vieraili huhti-toukokuussa esikoulu- ja kouluryhmiä Salon kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulaan sisältyvissä kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetuksessa lähes päivittäin.

Huhtikuussa järjestettiin kirjastopalveluiden ja Tasaus-kohtuus -pajan yhteistyönä Juha Kauppisen kirjailijavierailu. Kauppinen on teoksissaan ympäristöasioita käsittelevä vapaa toimittaja ja kirjailija. Tasaus-kohtuus -pajan kanssa yhteistyönä järjestettävät kirjailijavierailut pyritään ajoittamaan Suomen maakohtaisen ylikulutuspäivän kanssa (kyseessä on arvio siitä, milloin luonnonvarojen kulutus ylittää kestävä kehityksen rajat).

Kevätkaudella nuorisopalvelut muutti Halikon kirjastosta omiin tiloihin. Tämän jälkeen Halikon kirjastossa ei tällä hetkellä ole muita kaupungin palveluita. Halikon kirjastossa tehtiin kevään aikana valmisteluja omatoimikirjastopalveluiden käyttöönottamiseksi. Sähkötyöt teki Halikon Huoltosähkö Oy. Tämän jälkeen Mikro-Väylä Oy asensi omatoimikirjastopalveluissa tarvittavat laitteet. Varsinainen omatoimikirjastopalveluiden käyttöönotto tapahtuu alkusyksystä.

Kirjastopalvelut aloitti tarkastelujakson aikana Lukeva Salo -hankkeessa yhteistyön sanataidepalveluita tuottavan turkulaisen Kirjan talon kanssa. Tämä mahdollistaa kirjaston ja koulujen väliseen yhteistyöhön keskittyvän hankkeen onnistuneen toteuttamisen. Hankkeen toteuttamista ovat hidastaneet sekä koronarajoitukset että henkilöstövaihdokset. Hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun asti. Yhteistyössä keskitytään sekä lasten ja nuorten lukemisen edistämiseen, että henkilöstön täydennyskoulutukseen kouluyhteistyötä koskevissa asioissa.

Vaski-kirjastojen yhteistä KOHA-käyttöjärjestelmää päivitettiin 7.–8.6. Päivityksen aikana kirjastot olivat kiinni. Kirjastopalveluiden henkilöstön kehittämisspäivä pidettiin kiinnioloaikana 7.6. Käyttöjärjestelmän päivitykseen sisältyi suuria odotuksia. Viime vuonna käytönotetun KOHAN hitaus ja käyttökatkokset ovat haitanneet asiakaspalvelua monin eri tavoin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Korona-pandemian jatkuminen voi vaikuttaa kirjastopalveluiden kävijä- ja lainamääriin laskevasti. Pandemian aikana verkkokirjaston ja kirjaston sähköisten palveluiden käyttö on kasvanut. Tämä voi näkyä pitkällä aikavälillä kirjastokäyntien vähenemisenä. Kirjastopalveluiden käytön kannalta tällä ei ole merkitystä, jos asiointi jatkuu kirjaston verkkopalveluiden käyttönä. Vielä tässä vaiheessa on ennen aikaista sanoa, onko kyse pysyvästä muutoksesta.

Henkilökunnan mahdolliset sairastumiset vaikuttavat kielteisesti palveluiden saatavuuteen. Henkilöstöresurssin vähäinen määrä on näkynyt etenkin lähikirjastoissa supistettuina palveluina muun muassa palvelupistetoiminnassa. Omatoimikirjastopalvelut ovat mahdollistaneet kirjastossa asiointia niille, jotka osaavat käyttää automatisoituja palveluita. Nämä asiakkaat eivät yleensä tarvitse apua esimerkiksi sähköisessä asiointiosuudessa.

Vaski-kirjastojen käyttöjärjestelmä KOHAN epävarmaa toimintaa voi pitää asiakaspalvelussa onnistumisen kannalta riskinä. Riskit ovat toteutuneet usein toistuneina käyttöjärjestelmän katkoksinä. Käyttöjärjestelmän hitaus ja toimintojen kehittymättömyys vaikeuttavat henkilökunnan työntekoa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tukee niin olosuhteiden ylläpidon, järjestöyhteistyön kuin liikunnanohjauksen sekä neuvonnan osalta kaupungin hyvinvointia ja aktiivista elämäntapaa edistäviä tavoitteita. Vuoden 2022 osalta toiminta ja tilat siirtyivät uuteen normaaliin, jossa rajoitusten purku mahdollisti tilojen täysimittaisen käytön niin kilpaurheilun kuin muunkin liikuntatoiminnan osalta. Liikunnan ohjaustoiminta on palautumassa normaalivuoden tasolle niin ohjaus-neuvonta-, vesi- ja ryhmäliikuntaohjauskertojen osalta.

Toimintavuoden 2022 ensimmäinen puoliskon merkittävin tapahtuma oli liikuntatilojen avaaminen yleiselle käytölle ja ryhmätoiminnan käynnistyminen. Kilpaurheilun katsojarajoitusten purku oli myös merkittävä ja tervetullut muutokset edellisien 2 vuoden toiminta-aikaan nähden. Kesällä nähtiin jo valtakunnallisestikin merkittäviä urheilutapahtumia Salossa (mm. SM viikko ja Salo Volley) ja kilpaurheilun osalta täysiä katsomoita lähinnä koripallossa ja lentopallossa.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät riskit muodostuvat vielä rajoitusten jälkeenkin epävarmoista liikunnan harrastajista ja sulkuvuosien harrastustoiminnan "drop out" ilmiön jälkeisistä hyvinvointivaikutuksista mm. ikääntyvien fyysisen suorituskyvyn kuin myös lasten sekä nuorten harrastamisaktiivisuuden huonontumisena.

Kansalaisopisto

Opiston kevätlukukauteen avattiin tarjolle 470 kurssia. Tarjontaa lisättiin vielä kesälukukaudelle siten, että kurssien kokonaismäärä oli 529 ja näistä toteutui 385 kurssia. Muutostunteja oli näin ollen 1.650 ja tunteja toteutui 10.750, mikä vastaa 45% vuodelle 2022 suunnitelluista tunneista. Netto-opiskelijamäärä oli 2.960, vaikka kevätlukukausi aloitettiin edelleen vaikeassa koronatilanteessa ja lähiopetus aikuisille saatiin avattua vasta viikolla 7. Etäopetus mahdollisti kuitenkin kurssitoimintaa myös aikuisille tammikuusta alkaen. Koronatilanne aiheutti paljon kurssitapaamisten uudelleenorganisointia ja kurssitapaamisten siirtoa eteenpäin loppukevääseen, mikä kuormitti henkilöstöä ja vaikutti varmasti edelleen myös osallistujamääriin. Kesäkurssit touko-heinäkuulle tarjottiin reilu 50 ja niistä tehtiin erillinen opas verkkoversiona. Osallistujia kesäkurssilla oli lähes 380, joten kesäkurssit ovat löytäneet paikkansa. Kansalaisopisto oli mukana toteuttamassa harrastamisen Suomen mallia alihankintana nuorisopalveluille Mun juttu -hankkeessa toteuttaen 10 kerhoa eri

puolilla kaupunkia. Klubitalolle ja vanhuspalveluille järjestettiin kuvataiteen kursseja myyntipalveluna. Ukrainasta saapuneille pakolaisille järjestettiin suomen kielen opetusta opistolla omana ryhmänä sekä myyntipalveluna SPR:n vastaanottokeskukselle Halikossa. Kuntouttavan työtoiminnan kursseja toteutui 14 ja niissä oli osallistujia noin 100.

Opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman työstämistä jatkettiin toteuttamalla kysely tuntiopettajille ja opiskelijoille. Saatuja vastauksia hyödynnettiin opiston kehittämissä päivässä kesäkuussa ja tavoitteena on työstää niiden pohjalta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteitä. Kevään aikana suunniteltiin seuraava lukukausi. Syyslukukaudelle on tarjolla 430 kurssia ja opas on ollut luettavissa netissä heinäkuun alusta alkaen. Rehtori hoiti vapaa-aikajohtajan tehtävää 4kk oman viran ohella. Opistossa oli yksi työllistetty ja 6 työssä oppijaa kevään aikana. Koulutussihteerin vuorotteluvapaa ajoittui kevätlukukauden ja sijaisuus hoitui hyvin sisäisenä uudelleensijoituksena. Henkilöstökyselyn QWL indeksi 83,1% ja esimiestyön alaindeksi 94,4 %.

Kulttuuritila Näkkärin äänijärjestelmä otettiin käyttöön ja lavavalaistusjärjestelmän asentaminen aloitettiin. Piritan kudonta siirtyi Piritan lastentaloon ja Piritassa tehtiin pientä remonttia ja uudelleenjärjestelyä kuvataiteen opetustiloissa.

Kansalaisopiston toimintatuottojen yhteiskertymä raportointiajalta on noin 5 % jäljessä tasisesta toteutumasta. Tuottojen kehittämisessä näkyy normaalia pienemmät ryhmäkoot, mutta myönteistä on se, että koronasta johtuvia maksupalautuksia on ollut hyvin vähän aiempaan verrattuna. Alkuvuoden aikana haettiin ja saatiin OPH:lta erityisavustus liittyen opintototeutuksiin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Koronarajoitusten poistuttua ovat ryhmäkorajat palautuneet ennalleen, mikä saattaa vaikeuttaa opetusryhmien alkamista erityisesti keskusta-alueen ulkopuolella. Uudessa työhotosopimuksessa on merkittävä heikennys tuntiopettajien matkakorvauksissa, mikä saattaa vaikuttaa opettajien saatavuuteen.

Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

41 Vapaa ajan lautakunta	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 714 951	730 579	984 372	42,6	1 423 836
Myyntituotot	900 050	344 574	555 476	38,3	607 848
Maksutuotot	326 000	143 623	182 377	44,1	212 345
Tuet ja avustukset	90 173	106 519	-16 346	118,1	340 589
Muut toimintatuotot	398 728	135 863	262 865	34,1	263 055
Toimintakulut	-8 603 533	-4 516 676	-4 086 857	52,5	-8 538 181
Henkilöstökulut	-5 569 420	-3 004 012	-2 565 408	53,9	-5 638 077
Palkat ja palkkiot	-4 426 427	-2 408 014	-2 018 413	54,4	-4 484 113
Henkilösivukulut	-1 142 993	-595 998	-546 995	52,1	-1 153 964
Eläkekulut	-976 051	-511 190	-464 861	52,4	-996 785
Muut henkilösivukulut	-166 942	-84 809	-82 133	50,8	-157 180
Palvelujen ostot	-1 580 217	-674 632	-905 585	42,7	-1 322 892
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-917 070	-474 509	-442 561	51,7	-917 376
Avustukset	-332 000	-249 549	-82 451	75,2	-444 390
Muut toimintakulut	-204 826	-113 973	-90 853	55,6	-215 447
Toimintakate	-6 888 582	-3 786 097	-3 102 486	55,0	-7 114 345
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	-61
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,0	-61
Vuosikate	-6 888 582	-3 786 097	-3 102 486	55,0	-7 114 406
Poistot ja arvonalentumiset	-552 794	-278 201	-274 593	50,3	-636 774
Suunnitelman muk. poistot	-552 794	-278 201	-274 593	50,3	-636 774
Tilikauden tulos	-7 441 376	-4 064 298	-3 377 078	54,6	-7 751 180
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-7 441 376	-4 064 298	-3 377 078	54,6	-7 751 180

Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

41 Vapaa ajan lautakunta	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 990 981	797 048	1 193 933	40,0	1 703 567
Myyntituotot	1 064 050	410 612	653 438	38,6	763 960
Maksutuotot	326 000	143 659	182 341	44,1	213 209
Tuet ja avustukset	90 173	106 519	-16 346	118,1	340 589
Muut toimintatuotot	510 758	136 257	374 501	26,7	385 809
Toimintakulut	-13 751 628	-7 159 956	-6 591 672	52,1	-13 707 664
Henkilöstökulut	-5 569 420	-3 004 012	-2 565 408	53,9	-5 638 077
Palkat ja palkkiot	-4 426 427	-2 408 014	-2 018 413	54,4	-4 484 113
Henkilösivukulut	-1 142 993	-595 998	-546 995	52,1	-1 153 964
Eläkekulut	-976 051	-511 190	-464 861	52,4	-996 785
Muut henkilösivukulut	-166 942	-84 809	-82 133	50,8	-157 180
Palvelujen ostot	-2 655 781	-1 229 677	-1 426 105	46,3	-2 399 908
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-917 070	-476 940	-440 130	52,0	-924 189
Avustukset	-332 000	-249 549	-82 451	75,2	-444 390
Muut toimintakulut	-4 277 357	-2 199 779	-2 077 578	51,4	-4 301 101
Toimintakate	-11 760 647	-6 362 908	-5 397 739	54,1	-12 004 097
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	-61
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,0	-61
Vuosikate	-11 760 647	-6 362 908	-5 397 739	54,1	-12 004 157
Poistot ja arvonalentumiset	-552 794	-278 201	-274 593	50,3	-636 774
Suunnitelman muk. poistot	-552 794	-278 201	-274 593	50,3	-636 774
Tilikauden tulos	-12 313 441	-6 641 110	-5 672 331	53,9	-12 640 931
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-12 313 441	-6 641 110	-5 672 331	53,9	-12 640 931

Kaupunkikehityspalvelut

Kaupunkikehityspalveluiden hallinto

Talous 1-6/2022

Lautakunnan talouden toteuma oli kesäkuun lopussa ulkoisten menojen osalta 48 % ja tulojen osalta 52 %. Tämän perusteella lautakunnan talous näyttäisi toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintakatteen toteuma oli 47,5 %. Menojen osalta palkat alittavat talousarvion pitkälti täyttämättömien vakanssien johdosta etenkin maankäyttöpalveluissa ja tilapalveluissa. Alitus palveluiden ostoissa johtuu pääosin siitä, että liikennepalveluiden kuljetuspalveluiden laskut erääntyvät maksettavaksi kuukauden viiveellä kaupungin maksuehtojen mukaisesti. Toisaalta yleisten alueiden kunnossapitokustannukset ylittävät talousarvion talven haasteellisten keliolosuhteiden vuoksi. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden toteuma on talousarvion mukainen. Ylitys muissa toimintakuluissa johtuu siitä, että osa Vaskiontien kiinteistöistä on jo lunastettu kalliosortuman johdosta.

Maankäyttöpalvelut

Rakentamattomien rakennuspaikkojen tarkistus kiinteistöverotusta varten tehtiin määräajassa. Kiinteistöverotarkistuksiin liittyen rakennus- ja huoneistorekisterin perusparannustyöhön ei ole voitu osoittaa raportointikaudella samaa resurssimäärää kuin aiemmin. Tästä huolimatta verohallinnolle on ilmoitettu n. 5.000 krs-m²/kk kiinteistöverosta puuttuneita rakennuksia yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa. Sekä asuin- että yritystonttien vaurusmäärä on pysynyt lähivuosien tasolla. Kaupungin maanhankinta on ollut aktiivista kun otetaan huomioon käytettävissä olleet henkilöistöresurssit. Maapoliittisen ohjausryhmän käsittelyn kautta on hankittu kaupungille tarjolla olevista maa-alueista tarpeellisiksi ja tärkeimmiksi katsotut. Talousmetsien hoitotöitä on jatkettu metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Kärävuoren kalliosortuma-alueen neuvottelut jatkotoimenpiteistä kiinteistönomistajien kanssa ovat työllistäneet tonttipalveluysikköä merkittävästi.

Tulojen lisäämiseksi on toteutettu kaupungin omien tarpeiden lisäksi mittauspalvelujen myyntiä yksityisille. 3D-kaupunkimallin tekemistä on jatkettu keräämällä aineistoa dronen avulla ja mallintamalla ydinkeskustan alueen rakennuksia. Lisäksi on kuvattu materiaalia sekä kaupunkisuunnittelua että tonttimarkkinointia varten. Dronen käyttöä tullaan tehostamaan ja laajentamaan toimintaa myös erilaisiin valvontatehtäviin.

Yksityisteiden kunnossapitoavustukset käsiteltiin maaliskuussa ja maksettiin tiekunnille toukokuussa. Asiakkaiden hakemien lohkomistoimitusten ohella on tehty määrälainhuudon myöntämisestä käynnistyviä lohkomisia. Erityisesti on keskitytty lohkomiaan kaupungin omistukseen sellaisia rakennettuja katuja, joiden maapohja edelleen sisältyy yksityisen omistamaan kiinteistöön. Loimaan kaupungille on edelleen myyty lakisääteisiä kiinteistöinsinöörin palveluja. Puutteellisista henkilöresursseista johtuen on pystytty ylläpitämään parhaimmillaan vain tyydyttävää palvelutasoa.

Kaavoitus on toiminut hyväksytyin kaavoituskatsauksen mukaisesti.

Salon kärkihankeprojekteista Tunnin junaan liittyen Espoo-Salo oikoradan vaatima asemakaavamuutos Salon kaupunkialueella on kuulutettu vireille. Riikin teollisuusalueen laajenuksen asemakaavamuutos tilaa vaativalle teollisuusalueelle on hyväksytty kaupunginvaltuustossa.

Yleiskaavallisen ohjelman työohjelma on hyväksytty keväällä 2022 kaupunkikehityslautakunnassa. Perustietoraportin laadinta on alkanut.

Raportointikaudella on saapunut kaavoitusanomuksia ja poikkeamishakemuksia on valmistelu päätöksentekoon. Asema- ja yleiskaavatöiden ohessa on valmisteltu vastauksia saapuneisiin aloitteisiin ja oltu mukana useissa kaupungin antamien lausuntojen valmisteluissa. Kaavoitusta on työllistänyt lisäksi useat yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavahankkeet, joita on hoidettu prosessina eteenpäin. Salonjoen kehittämissuunnitelma ja Salon keskustavisio 2030 ovat olleet nähtävillä kevään aikana.

Kaavoitushenkilöstön määrässä on vajausta mm. eläköitymisestä sekä vanhempainvaapaasta johtuen. Henkilöstövajaus on johtanut töiden jakamiseen, joka rasittaa henkilöstöä. Kaiken kaikkiaan kaavoitustoiveisiin nähden henkilöresurssit ovat riittämättömät.

Yleisesti voidaan todeta, että maankäytön suunnitteluun liittyvä palvelutarve on lisääntynyt, mikä voidaan nähdä positiivisena signaalina. Etätyön mahdollistaminen on tuonut joustoa ja tämä on koettu positiivisena asiana.

Riskit ja epävarmuustekijät

Taloudelliset riskit ovat vähäisiä ja ne ovat hallinnassa. Suurimmat riskitekijät liittyvät ohuen organisaation takia avainhenkilöiden varahenkilöresurssien puutteeseen, mikä on jo aiheuttanut toiminnallisia ongelmia ja tulee jatkossa aiheuttamaan entistä suurempia ongelmia, jos henkilöstöresursseja ei saada korjattua.

Yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen

Investointihankkeista Kirjolankadun kiertoliittymä, Märynummen kevyenliikenteenväylä ja Perniönjoen tulvasuojeluhanke on kilpailutettu ja urakoitsijat on valittu. Saadut urakka hinnat ovat olleet ajatelluissa raameissa. Suunnittelua vaativat hankkeiden käynnistyminen odottaa koko kaupungin suunnittelutöistä tehtävää puitesopimuskilpailutusta. Osastolla ei ole enää omaa infrasuunnitteluresurssia eläköitymisen ja poislähtemisen myötä. Uuden suunnitteluinsinöörille haetaan täyttölupaa.

Alkuvuosi on ollut kunnossapito sää olosuhteiltaan poikkeuksellisen vaativa, ennusteen mukaan tulee liikenteenväylien määrärahoihin ylitystä noin 650.000 euroa. Kunnossapito urakoitsijoiden hintoihin tuli 1.5. alkaen 14,1 % sopimuksen mukainen indeksikorotus. Salon joessa jäiden lähtö sujui rauhallisesti.

Riskit ja epävarmuustekijät

Sääolosuhteet ovat olleet alkuvuonna normaalia kovemmat, kunnossapitoon varatut määrärahat tulevat todennäköisesti ylittymään noin 650.000 eurolla. Yleiset rakennusmateriaalien, sähkön ja polttoaineiden suuret hinnan nousut lisäävät määrärahojen ylitystä. Lopullinen ylitys riippuu loppuvuoden keliolosuhteista. Tästä johtuen emme ole pystyneet toteuttamaan esim. liikenneturvallisuuteen liittyviä parantamishankkeita, koska määrärahat ovat nykykäytännön mukaan kirjattu käyttötalouteen.

Alan osaajista on kova pula emmekä pysty kilpailemaan yksityisen sektorin kanssa palkkatasossa eikä kaupungin tarjoamien tehtäväkenttien laajuus houkuttele hakijoita. Jatkuva vajaa miehitys lisää nykyisen henkilökunnan lähtöhalukkuutta muihin organisaatioihin.

Tilapalvelut

Tilapalveluiden käyttömenot ja toimintatuotot ovat alkuvuoden osalta toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

Henkilöstön puolella on puutteita eläköitymisten, sairauslomien ja rekrytointihaasteiden takia. Energia-asiantuntijan rekrytointi on osoittautunut haasteelliseksi. Tästä johtuen palvelutasoa ei ole pystytty pitämään vaaditulla tasolla. Henkilöstökulut ovat kokonaisuudessaan pysyneet budjetoidulla tasolla.

Investointihankkeista uusi Perniön koulu on saatu siihen pisteeseen, että kiinteistö on otettu vastaan ja opetus on voitu aloittaa tiloissa. Lopullinen vastaanotto pihojen osalta tapahtuu lokakuussa 2022. Torin huoltorakennus valmistui ja otettiin vastaan suunnitellussa aikataulussa ja sovitussa budjetissa. Vuosikorjaustyöt ovat hyvässä mallissa ja suurin osa ollaan jo saatu valmiiksi. Loput vuosikorjaukset ovat käynnissä ja saadaan valmiiksi suunnitellusti tämän vuoden aikana.

Riskit ja epävarmuustekijät

Rekrytointihaasteet on selkeä riski. Energia-asiantuntijan rekrytointihaasteet on aiheuttanut sen, että emme saa tämän vuoden osalta tehtyä lämmitystapamuutoksia.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

Alkuvuonna ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluissa keskityttiin perustehtävän tuottamiseen pandemian helpottaessa: mm. asiakasneuvotteluja ja -tapaamisia ja henkilökunnan työpiste- ja työryhmäpalavereja järjestettiin entiseen malliin ns. Face to Face.

Valtakunnallinen catering- ja puhtaanapitopalvelualojen työvoimapula saavutti myös Salon kaupungin. Käytännössä arjen operatiivisen palvelutuotannon organisointi, ns. sijaisjärjestely kuluttaa miltei kaiken esimiesten työajasta.

Järjestettiin kaupungin velvoittamia koulutuspäiviä- ja/ tai puolipäiviä koulujen loma-aikoina huhti- ja kesäkuussa ja viimeinen tilaisuus elokuun alussa. Tilaisuuksissa osallistettiin ravitsemispalveluhenkilökuntaa Vastuulliset Ruokapalvelut kehittämishankkeeseen, suoritettiin työturvallisuuskortteja, opittiin ja sisäistettiin elintarvikelainsäädännön velvoittaman omanvalvonnan perusteiden uudet velvoitteet ja myös Länsirannikon Työterveyden fysioterapeutti ja työterveyspsykologi antoivat oman tärkeän panoksensa fysioterapian- ja yhteistyön- ja vuorovaikutuksen osalta.

1.1.2023 toimintansa aloittavaan Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle on siirtymässä Ravusta henkilökuntaa. Tästä muutosprojektista haettiin tietoa ja keskusteltiin yhdessä kaupungin henkilöstöosaston, luottamushenkilöstön ja VSHV:n yhdyskokoilijoiden johtamana. Muutos on mittava ja perustehtävänäkökulmasta se askarruttaa: mm. mitä ja minkälaisia ovat tulevan työnantajan käyttämät ammattialakohtaiset tietotekniset ohjelmat? Entä aineiden- ja tarvikkeiden toimittajat? Salon kaupungin nykyisiin ohjelmiin ja toimittajiin ollaan erittäin tyytyväisiä. Ennen kaikkea kuka ja ketkä ovat uudet esimiehet ja missä se ammattikeittiö sijaitsee, siis mistä työpiste löytyy 1.1.2023 alkaen.

Merkittävämmät riskit ja epävarmuustekijät

Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle siirtyminen aiheuttaa epävarmuuden tuntemuksia.

Maaliskuun alusta aineiden- ja tarvikkeiden: erityisesti elintarvikkeiden hintojen noususta, ammattikoneiden- ja laitteiden ja varaosien hankintahankaluuksista ja myös palvelun oston kuten ruokakuljetusten hintojen noususta johtuen ohjautui ja ohjautuu edelleen merkittävää käyttötalouskulujen nousua.

Catering- ja puhtaanapitopalvelutuotanto pitkälti perustuu ammattilaisten työpanokseen, joten henkilökuntakulut ovat suurin kuluerä. Näin ollen talouden toteumaennustetta pystytään tuottamaan vasta kesä-heinäkuun jälkeen ns. lomarahojen maksatuksen ja kesäkuun laskituksen ohjaututtua talouden toteumaan. Toimintakauden 1-6/ 2022 lopussa näyttää siltä, että aine- ja tarvikekulut ylittyvät, joskin ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut pitäytyivät kohtuullisesti talousarviossa 2022.

Liikennepalvelut

Liikennepalvelujen vastuulla olevat kuljetukset toteutuivat tammi-kesäkuussa suunnitellusti. Positiivisena kehityksenä oli nähtävissä, että joukkoliikenteen käyttö oli elpymässä koronan vaikutuksesta ja matkamäärät olivat tammi-kesäkuussa kolmanneksen edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa suuremmat.

Ukrainan sota vaikutti palveluntuottajien kustannuksiin polttoainehintojen noustessa ennalta-arvaamattomasti ja heistä osalta saatiin pyyntö sopimukseen kirjattujen indeksitarkastusten aikataulutuksen tihentämisestä ylimääräisten polttoainekustannusten kompensoimiseksi. Korotuksista päätettiin kesäkuussa, joten tammi-kesäkuussa realisoituivat vain vuoden vaihteessa tehdyt joukkoliikenteen sopimusten mukaiset indeksikorotukset.

Joukkoliikenne kilpailutettiin helmi-maaliskuussa, ja hankintapäätös vuoden 2023 alussa käynnistyyvästä ostoliikenteestä sai lainvoiman huhtikuussa.

Maaliskuussa joukkoliikennettä kehittämään perustettu joukkoliikennetyöryhmä kokoontui ensimmäisen kerran. Toukokuussa kaupunkikehityslautakunta hyväksyi kaksi joukkoliikennekeilua: maksuttoman Paikku-matkustuksen kesällä 23.6.-31.7.2022 sekä aikuisten

alennetun matkustuksen keskipäivällä talviaikataulujen voimaan tultua 11.8.-31.12.2022. Samalla päätettiin ottaa Paikussa syksyllä käyttöön vuorokausiliput. Tavoitteena kokeiluilla on tehdä Paikkaa tutuksi salolaisille ja houkutella myös uusia käyttäjiä joukkoliikenteeseen. Kesäkokeilun markkinointiin panostettiin mm. valotaulu- ja linja-autojen kylkimainoksilla.

Nuorten palvelujen oli keväällä luovuttava Paikun palvelupistetoiminnan tarjoamisesta Metkassa. Toimistopalvelujen kanssa sovittiin, että kaupungintalon infopiste voi ottaa vastuulleen joukkoliikenteen palvelupisteenä toimimisen. Palvelupiste siirtyi toukokuun alusta kaupungintalolle. Asiakaspalvelua täydennettiin hankkimalla linja-autoasemalle kesäkuun alussa Paikun Waltti-itsepalvelukassa, josta matkustajat voivat ostaa Paikun kertalippuja tai ladata olemassa olevia matkakorttejaan.

Riskit ja epävarmuustekijät

Liikennepalvelujen osalta merkittävä riski on maailman tilanteen vaikutukset polttoaineen hintoihin ja indeksitarkastusten kautta kaupungin kuljetuskustannuksiin.

Merkittävä riski on yksikön asiantuntijoiden jaksaminen, sillä henkilöstön kuormitus on huolestuttavalla tasolla. Tammi-kesäkuussa yksikkö oli vain kolme viikkoa normaali miehityksellä. Henkilöstöresurssit olivat kevään täysin sidottuina välttämättömään ostoliikenteen hankintavalmisteluun, joukkoliikenteen sekä koulu- ja ateriakuljetusten käytännön hoitamiseen sekä Paikun palvelupisteen muuton valmisteluun. Jatkuva vajaamiehitys lisää nykyisen henkilökunnan lähtöhalukkuutta muihin organisaatioihin. Kesäkuussa yksikkö jäikin ilman suunnitteluresurssia poislähtemisen myötä. Rekrytointiprosessi käynnistettiin, mutta resurssin puute tulee vaikuttamaan niin päätösvalmisteluun kuin uuden joukkoliikenteen sopimuskauden käynnistämisen valmisteluun. Myöskään kehittämistyötä ei voida jatkaa suunnitellusti ennen kuin yksikkö on taas täysilukuinen. Loppuvuodesta riskiä lisää hyvinvointialueiden käynnistymisen mukanaan tuomat lisätyö ateriakuljetusten uudelleen järjestyksen myötä.

Pysyvänä epävarmuustekijänä ovat myös koulujen väistötiloihin siirtymiset. Muutokset aiheuttavat ennalta-arvaamatonta työtä jo muutenkin kuormittuneelle yksikölle. Kuljetusten järjestämisen näkökulmasta erityisen haastavaa muun muassa kaluston riittävyyden kannalta on, jos oppilaiden kuljetussuuntia on useampia, kuten Kokkila-Vartsala -alueella sekä Meri-Halikon että Mustamäen koulut. Liikennepalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä lasten ja nuorten palvelujen kanssa koulujen väistötilanteissa, mutta lisäkustannuksia tulee väistämättä.

Kehittämisen-, elinkeino- ja työllisyys

Vuoden alun merkittävimmät tapahtumat on tiivistettävissä seuraaviin asioihin;

- elinkeinoelämän kehitys on edelleen ollut suotuisaa ja yritysten kasvun este on edelleen enenevästi myös Salossa osaavan työvoimaan saannin haasteet
- kehittämisspalvelut on osallistunut uuden kaupunkistrategian suunnitteluprosessiin
- yhdessä Yrityssalon kanssa on ohjattu ja koordinoitu elinkeinopoliittisen ohjelman ja sen toimien toteutumista
- Helppo Salo-hankkeen jatkohakemus on mennyt läpi ja uusi hanke alkaa 1.9.2022 ja kestää vuoden. Projektipäällikön rekrytointi tapahtuu elokuussa.
- Matka-hanke päättyy 30.6.2022. Loppuraportti ja -maksatukset valmistuvat elokuussa 2022.

Työllisyyspalvelut;

Yleinen työllisyystilanteen paraneminen ja työllisyyden kuntakokeilussa mukana oleminen ovat edistäneet työllisyyspalveluiden tavoitteiden toteutumista.

- Kelan työmarkkinatukimaksuosuus on laskenut kevään aikana. Tammi-kesäkuussa on maksettu 1,7 M€, kun koko vuodelle on budjetoitu 3,5 M€.
- Kaupungin palkkatukityöllistäminen on edennyt suunnitelman mukaisesti alkuvuosipainotteisesti. Käytännössä 6/2022 oli jo 99 % rahoista sidottu, mutta käytännössä työsuhteita purkautuu jonkin verran, mistä syystä rahan käyttöä seurataan ja syksyllä tulee vielä yksittäisiä työllistämisiä.
- Työllisyyden kuntakokeilu on edennyt hyvin suunnitelmallisesti ja tavoitteiden suuntaisesti.

- TE-palvelut 2024-uudistuksen suunnittelu aloitettiin keväällä 2022 mm. perehtymällä hallituksen esitykseen.
- Hyvinvointialueen tuomia muutoksia työllisyyspalveluihin on selvitelty tiiviisti keväällä valtakunnallisten ohjeistusten ollessa epäselviä. Samalla kuitenkin päästiin osallistumaan tulevan hyvinvointialueen työllisyyspinnan suunnitteluun.
- Kehittämistoimintaa on edistetty erityisesti Väylä-hankkeen (ESR) vireän toiminnan kautta

Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

50 Kaupunkikehityslautakunta	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	9 619 981	5 031 118	4 588 863	52,3	8 261 833
Myyntituotot	1 664 314	706 250	958 064	42,4	1 446 154
Maksutuotot	136 339	244 894	-108 555	179,6	172 321
Tuet ja avustukset	1 872 116	604 888	1 267 228	32,3	420 767
Muut toimintatuotot	5 947 212	3 475 086	2 472 126	58,4	6 222 591
Toimintakulut	-56 011 658	-27 050 162	-28 961 496	48,3	-43 384 002
Henkilöstökulut	-20 156 186	-9 699 258	-10 456 928	48,1	-15 346 046
Palkat ja palkkiot	-16 190 296	-7 817 258	-8 373 038	48,3	-12 213 790
Henkilösivukulut	-3 965 890	-1 882 000	-2 083 890	47,5	-3 132 256
Eläkekulut	-3 354 617	-1 597 907	-1 756 710	47,6	-2 698 100
Muut henkilösivukulut	-611 273	-284 093	-327 180	46,5	-434 156
Palvelujen ostot	-20 956 376	-9 617 242	-11 339 134	45,9	-17 299 355
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 199 054	-4 994 953	-5 204 101	49,0	-9 848 386
Avustukset	-4 028 794	-2 089 233	-1 939 561	51,9	-373 213
Muut toimintakulut	-671 248	-649 476	-21 772	96,8	-517 001
Toimintakate	-46 391 677	-22 019 045	-24 372 632	47,5	-35 122 169
Vuosikate	-46 391 677	-22 019 045	-24 372 632	47,5	-35 122 169
Poistot ja arvonalentumiset	-12 508 656	-5 990 355	-6 518 302	47,9	-12 392 097
Suunnitelman muk. poistot	-12 508 656	-5 990 355	-6 518 302	47,9	-12 241 668
Arvonalentumiset	0	0	0	0,0	-150 429
Tilikauden tulos	-58 900 333	-28 009 400	-30 890 934	47,6	-47 514 266
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-58 900 333	-28 009 400	-30 890 934	47,6	-47 514 266

Kaupunkikehityslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

50 Kaupunkikehityslautakunta	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	50 379 469	25 297 718	25 081 751	50,2	47 543 299
Myyntituotot	22 089 319	10 688 459	11 400 860	48,4	20 475 538
Maksutuotot	136 339	245 104	-108 765	179,8	172 741
Tuet ja avustukset	1 872 116	604 888	1 267 228	32,3	420 767
Muut toimintatuotot	26 281 695	13 759 268	12 522 427	52,4	26 474 254
Toimintakulut	-57 838 352	-27 899 147	-29 939 205	48,2	-44 915 996
Henkilöstökulut	-20 156 186	-9 699 258	-10 456 928	48,1	-15 346 046
Palkat ja palkkiot	-16 190 296	-7 817 258	-8 373 038	48,3	-12 213 790
Henkilösivukulut	-3 965 890	-1 882 000	-2 083 890	47,5	-3 132 256
Eläkekulut	-3 354 617	-1 597 907	-1 756 710	47,6	-2 698 100
Muut henkilösivukulut	-611 273	-284 093	-327 180	46,5	-434 156
Palvelujen ostot	-21 854 088	-9 999 975	-11 854 113	45,8	-17 924 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 199 054	-4 999 022	-5 200 032	49,0	-9 853 898
Avustukset	-4 028 794	-2 089 233	-1 939 561	51,9	-373 213
Muut toimintakulut	-1 600 230	-1 111 659	-488 571	69,5	-1 418 630
Toimintakate	-7 458 883	-2 601 429	-4 857 454	34,9	2 627 303
Vuosikate	-7 458 883	-2 601 429	-4 857 454	34,9	2 627 303
Poistot ja arvonalentumiset	-12 508 656	-5 990 355	-6 518 302	47,9	-12 392 097
Suunnitelman muk. poistot	-12 508 656	-5 990 355	-6 518 302	47,9	-12 241 668
Arvonalentumiset	0	0	0	0,0	-150 429
Tilikauden tulos	-19 967 539	-8 591 784	-11 375 755	43,0	-9 764 794
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-19 967 539	-8 591 784	-11 375 755	43,0	-9 764 794

Rakennus ja ympäristölautakunta

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakennus- ja ympäristövalvonnan ensimmäinen puolivuosi on ollut pääosin tavanomaista viranomaistoimintaa. Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset, kuten rakennusmateriaalien ja energian kohonneet hinnat, vaikuttavat myös rakennus- ja ympäristövalvonnan toimintaan. Toimialalla on myös täyttämättömiä vakansseja, joihin on ollut haasteellista löytää tekijää kelvollisten hakijoiden niukkuuden johdosta.

Talous 1-6/2022

Lautakunnan talouden toteuma oli kesäkuun lopussa ulkoisten menojen osalta 48 % ja tulojen osalta 59 %. Tämän perusteella lautakunnan talous näyttäisi toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintakatteen toteuma oli 41 %. Tulojen osalta mm. ympäristönsuojelun maa-aineslaskutuksen ja ympäristöterveydenhuollon perusmaksujen toteutuminen kerran vuodessa aiheuttaa hienoisen ylityksen tuottoihin, joka tasaantuu vuoden mittaan. Kulu- puolella palkkakustannukset alittavat talousarvion johtuen täyttämättömistä vakansseista varsinkin rakennusvalvonnan ja ympäristöterveyden huollon osalta.

Rakennusvalvonta

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta on seurattu mm. erilaisten tiedotustilaisuuksien kautta. Rakennuslain uudistuksen luonnos julkaistiin 8.4.2022 ja laista järjestettiin kuulemistilaisuus 13.4.2022. Tällä hetkellä lain arvioidaan etenevän eduskuntakäsittelyyn vuonna 2023 ja tulevan voimaan 2024 alusta alkaen.

Ukrainan sodan on arvioitu vaikuttaneen rakentamiseen kohonneiden materiaalikustannusten ja tiettyjen rakennusmateriaalien heikentyneen saatavuuden muodossa. Myös sotaan liittyvän yleisen epävarmuuden ja kohonneiden energiahintojen arvioidaan vaikuttavan rakentamiseen. Jätettyjen rakentamisen lupahakemusten konais määrään vähentyi alkuvuodesta verrattuna vastaavaan aikaan viime vuonna. Samaan aikaan rakennusvalvonnassa on ollut täyttämättä yhden tarkastajan virka, koska tehtävään on ollut niukasti kelpoisia hakijoita.

Jatkuvan valvonnan (rakennetun ympäristön valvonta, esim. luvattomat tai luvan vastaiset rakennukset, siivottomat pihat, valvontapyynnöt yms.) valvontakohteita on alkuvuodesta ollut vireillä enemmän (84 kpl) kuin viime vuonna vastaavaan aikaan (77 kpl). Valvontaa tehdään viranhaltijatyönä muiden töiden kuten lupakäsittelyn ja katselmusten rinnalla. Pieni osa valvontakohteista päättyy lopulta rakennus- ja ympäristölautakunnan käsiteltäväksi.

Rakentamisen lupia tuli vireille alkuvuodesta vähemmän (321 kpl) kuin vastaavaan aikaan viime vuonna (431 kpl). Lupia myönnettiin vähemmän (308 kpl) kuin vastaavaan aikaan viime vuonna (428 kpl). Katselmuksia suoritettiin vähemmän (381 kpl) kuin vastaavaan aikaan viime vuonna (568 kpl).

Vanhoja rakennuspiirustuksia on voinut tilata helmikuun 2020 alusta alkaen Lupapiste Kauppa -palvelun kautta. Piirustukset ja muut asiakirjat digitoidaan tilauksen yhteydessä sähköiseen pysyväisarkistoon. Alkuvuodesta on digitoitu yhteensä 9035 asiakirjaa (1-6 kk vuonna 2021, 8449 asiakirjaa) ja 790 lupaa (778).

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu toimi täydellä henkilöstöllä. Ympäristönsuojelun asiakirjat ovat nykyään täysin sähköisiä, joten ympäristönsuojelun henkilöstö on voinut tehdä etätöitä niin paljon kuin kaupungin etätöyöohjeistus sallii. Lupasihteerit alkoivat tehdä osan kirjaamistyöstä, jotta kaupungin kirjaamon työtaakkaa saataisiin kevennettyä. Keväällä kävi ilmeiseksi, että yhden ympäristönsuojelutarkastajan työpanosta on käytettävä edistämistehtäviin, joista akuuteimpia tällä hetkellä ovat perinnebiotooppien suojelu ja vesistökuunnostukset. Tämä vähensi valvontaan käytettävissä olevaa resurssia.

Kesäkuun loppuun mennessä maa-aineslupia on myönnetty 1 kpl ja niitä on vireillä 3 kpl. Yhteiskäsittelylupia on myönnetty 1 kpl ja niitä on vireillä 2 kpl. Ympäristölupahakemuksia on vireillä 3 kpl. Ympäristösuojelulain mukaisia ilmoituksia on käsitelty 1 kpl ja rekisteröintejä on tehty 1 kpl. Viranhaltijapäätöksiä on tehty 26 kpl. Lausuntoja muille viranomaisille on annettu rakennus- ja ympäristölautakunnassa 3 kpl ja rakennusvalvonnalle viranhaltijalausuntoina noin 40 kpl.

Asukkaiden siirtyminen öljylämmityksestä muihin lämmitysmuotoihin on aiheuttanut hakemuksia ympäristösuojelumääräyksistä poikkeamiseksi. Öljysäiliön jättämistä maahan koskevia hakemuksia on käsitelty alkuvuoden aikana 9 kpl.

Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn valvontaa ei ole pystytty tekemään yhtä tehokkaasti kuin viime vuonna. Valvontaresurssi on käytetty vuoden 2021 valvontojen viimeistelyyn, eikä uusia alueita ole otettu käsittelyyn.

Keväällä järjestettiin rakennusvalvonnan kanssa kaksi omakotiasujille tarkoitettua energiatilaa Perniössä ja Salossa.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon riskiperusteinen valvonta toteutui suunnitelman mukaisesti ensimmäisellä vuosipuolikkaalla elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnan osalta. Vuoden 2022 erityisenä painopistetavoitteena on terveydensuojelulain- ja eläinlääkintähuoltolain soveltamisalaan kuuluva suunnitelmallisen valvonta. Terveydensuojelulain mukaisten suunnitelmallisten tarkastusten toteuma oli kesäkuun lopussa 58 %. Uusi vakituinen valvontaeläinlääkäri aloitti helmikuussa, mutta eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelman mukaisia suunnitelmallisia tarkastuksia ei juuri ehditty tehdä, sillä akuutit eläinsuojelutapaukset työllistivät valvontaeläinlääkäriä. Erityisesti niihin liittyvät valitukset, kantelut ja muut selvitykset vievät runsaasti aikaa.

Praktikkoeläinlääkäritilanne on jatkunut vaikeana. Sijaisten rekrytointi on eläinlääkäripulasta johtuen haasteellista. Sekä pidempiaikaisia sijaisuuksia että päivystyksiä on hoidettu jatkuvasti vaihtuvien sijaisten avulla.

Terveysvalvonnassa otettiin onnistuneesti käyttöön uutena maksuna tulleet elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaiset perusmaksut. Maksut saatiin lähtemään kesäkuun loppuun mennessä suurimmalle osalle maksun piiriin kuuluvista toimijoista eikä maksuihin liittyviä yhteydenottoja ole tullut kuin muutamia.

Somero joutuu järjestämään sote-uudistuksesta johtuen ympäristöterveydenhuollon palvelut uudelleen 1.1.2023 alkaen. Salon ja Someron kesken käytiin kevään aikana neuvotteluja ja molempien valtuustot hyväksyivät kesäkuussa, että Salon ja Someron kesken muodostetaan sopimusperusteinen yhteistoiminta-alue ympäristöterveydenhuollon palvelujen tuottamiseksi 1.1.2023 alkaen ja että Salon kaupunki toimii palvelut järjestävänä vastuukuntana.

Maaseutupalvelut

Maataloustukien hallinnointi on sujunut alkuvuoden 2022 aikana hyvin ja maksajavirastositimuksen mukaisesti. Tukimaksatukset ja -käsittelyt ovat sujuneet Ruokaviraston määrittelemissä aikatauluissa.

Maataloustukien tukihaut ruuhkautuivat hakuajan viimeisiin päiviin, mutta hyvien seuranta-järjestelmien turvin tehtävät saatiin ajantasalle nopeasti. Aktiivinen asiakaslähtöinen palvelu on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Kesän hukkakauratarkastukset ovat sujuneet suunnitelmien mukaisesti. Petovahinkojen määrät ovat kasvaneet vuosittain.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

70 Rakennus ja ympäristöltk	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 037 421	611 664	425 757	59,0	4 904 582
Myyntituotot	87 300	21 007	66 293	24,1	3 516 754
Maksutuotot	625 000	408 799	216 201	65,4	978 972
Tuet ja avustukset				8	
	121	10 800	-10 679	925,2	11 763
Muut toimintatuotot	325 000	171 059	153 941	52,6	397 093
Toimintakulut	-2 471 741	-1 195 297	-1 276 444	48,4	-5 796 619
Henkilöstökulut	-2 061 277	-1 026 525	-1 034 752	49,8	-3 867 492
Palkat ja palkkiot	-1 607 302	-781 700	-825 602	48,6	-3 007 943
Henkilösivukulut	-453 975	-244 825	-209 150	53,9	-859 549
Eläkekulut	-393 752	-215 233	-178 519	54,7	-734 463
Muut henkilösivukulut	-60 223	-29 593	-30 630	49,1	-125 085
Palvelujen ostot	-296 692	-132 492	-164 200	44,7	-723 187
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 840	-9 609	-15 231	38,7	-27 036
Avustukset	-19 000	-5 030	-13 970	26,5	-1 053 060
Muut toimintakulut	-69 932	-21 640	-48 292	30,9	-125 845
Toimintakate	-1 434 320	-583 633	-850 687	40,7	-892 037
Vuosikate	-1 434 320	-583 633	-850 687	40,7	-892 037
Tilikauden tulos	-1 434 320	-583 633	-850 687	40,7	-892 037
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 434 320	-583 633	-850 687	40,7	-892 037

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

70 Rakennus ja ympäristöltk	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	1 037 421	649 164	388 257	62,6	4 929 510
Myyntituotot	87 300	21 007	66 293	24,1	3 516 754
Maksutuotot	625 000	446 299	178 701	71,4	1 003 900
Tuet ja avustukset				8	
	121	10 800	-10 679	925,2	11 763
Muut toimintatuotot	325 000	171 059	153 941	52,6	397 093
Toimintakulut	-2 596 252	-1 254 361	-1 341 891	48,3	-5 924 583
Henkilöstökulut	-2 061 277	-1 026 525	-1 034 752	49,8	-3 867 492
Palkat ja palkkiot	-1 607 302	-781 700	-825 602	48,6	-3 007 943
Henkilösivukulut	-453 975	-244 825	-209 150	53,9	-859 549
Eläkekulut	-393 752	-215 233	-178 519	54,7	-734 463
Muut henkilösivukulut	-60 223	-29 593	-30 630	49,1	-125 085
Palvelujen ostot	-368 770	-164 891	-203 879	44,7	-796 992
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 840	-9 971	-14 869	40,1	-28 174
Avustukset	-19 000	-5 030	-13 970	26,5	-1 053 060
Muut toimintakulut	-122 365	-47 944	-74 421	39,2	-178 865
Toimintakate	-1 558 831	-605 197	-953 634	38,8	-995 073
Vuosikate	-1 558 831	-605 197	-953 634	38,8	-995 073
Tilikauden tulos	-1 558 831	-605 197	-953 634	38,8	-995 073
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 558 831	-605 197	-953 634	38,8	-995 073

Liikelaitos Salon Vesi

Toiminnan epävarmuutta tarkastelujaksolla lisäsi alkuvuoden koronatilanne sekä Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuun lopulla. ”Komponenttipula”, materiaalien ja varsinkin polttoaineiden hintojen nousu ovat viivästyttänyt hankintoja ja investointeja on jouduttu siirtämään. Kemikaalien saatavuudessa ei ole ollut vielä ongelmia, mutta niissäkin on koettu hintojen nousua ja ennustettavuus on hankalaa. Viemärlaitospäällikön irtisanoutuminen toukokuun alusta on lisännyt muun henkilöstön työmäärää ja viivästyttänyt suunniteltuja hankkeita.

Liikelaitoksen operatiivinen toiminta on tarkastelujaksolla pystytty toteuttamaan normaalisti ja veden jakelu on ollut turvattua esimerkiksi sähkön jakeluhäiriöiden aikana.

Pullassuon vedenottamolle hankitaan aurinkosähköpaneeli kenttä, jolla voidaan korvata jopa 30 % nykyisestä sähkönkulutuksesta. Hankkeelle on saatu myös Business Finlandin tukea. Uusiutuvan energian käyttöä tullaan jatkossa lisäämään mm. keskusjätevedenpuhdistamon saneerauksen yhteydessä.

Organisaatiouudistuksen myötä liikelaitos Salon Vesi tulee panostamaan verkostojen kartoitukseen, ylläpitoon ja saneeraukseen. Uusien toimitilojen myötä valvomon olosuhteet ja tilannekuvan ylläpito paranevat.

Talous 1-6/2022

Liikelaitoksen alkuvuoden toimintatuotot olivat 46 % talousarviosta ja toimintakulujen toteuma oli 48 %. Henkilöstökulujen toteuma jäi selkeästi alle talousarvion. Syynä tähän on mm. täyttämättömät vakanssit. Myös palvelujen ostot jäivät suunnitellusta varsinkin asiantuntijapalveluiden osalta kun hankesuunnitelmia on tehty vähemmän. Sen sijaan aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät hivenen mm. sähkön osalta kun haasteellisen talven myötä vuotovesien pumppausmäärät lisääntyivät. Liikelaitoksen toimintakate oli tammi-kesäkuun osalta 44 %.

Liikelaitos Salon Veden tuloslaskelma, ulkoinen

80 Vesihuoltolaitoksen joh- tokunta	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	9 241 000	4 242 302	4 998 698	45,9	9 514 607
Myyntituotot	9 241 000	4 225 328	5 015 672	45,7	9 514 376
Tuet ja avustukset	0	1 028	-1 028	*****	0
Muut toimintatuotot	0	15 947	-15 947	*****	231
Toimintakulut	-4 226 678	-2 040 327	-2 186 351	48,3	-3 917 372
Henkilöstökulut	-1 367 391	-629 318	-738 073	46,0	-1 125 566
Palkat ja palkkiot	-1 082 916	-487 243	-595 673	45,0	-880 554
Henkilösivukulut	-284 475	-142 074	-142 401	49,9	-245 012
Eläkekulut	-243 645	-113 022	-130 623	46,4	-215 020
Muut henkilösivukulut	-40 830	-29 053	-11 777	71,2	-29 992
Palvelujen ostot	-1 491 016	-686 605	-804 411	46,0	-1 378 509
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 229 760	-653 565	-576 195	53,1	-1 285 263
Muut toimintakulut	-138 511	-70 839	-67 672	51,1	-128 034
Toimintakate	5 014 322	2 201 975	2 812 347	43,9	5 597 235
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 562 805	-107	-1 562 698	0,0	-1 562 922
Muut rahoituskulut	-1 562 805	-107	-1 562 698	0,0	-1 562 922
Vuosikate	3 451 517	2 201 868	1 249 649	63,8	4 034 312
Poistot ja arvonalentumiset	-2 610 061	-1 272 305	-1 337 756	48,7	-2 523 896
Suunnitelman muk. poistot	-2 610 061	-1 272 305	-1 337 756	48,7	-2 523 896
Tilikauden tulos	841 456	929 564	-88 108	110,5	1 510 417
Poistoeron muutos	72 852	36 426	36 426	50,0	72 852
Tilikauden ylijäämä (alij.)	914 308	965 990	-51 682	105,7	1 583 269

Konserniyhtiöt

Salon Vuokratalot Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on vuokra-asuntojen ylläpitäminen. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kohtuuhintaisten asuntojen tarjoaminen kunnan eri alueilla.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Yhtiö toteuttaa kaupungin strategiaa asukkaiden hyvinvointia koskevien tavoitteiden osalta. Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja edullisesta ja laadultaan hyvästä asutokannasta. Asumisviihtyvyyden lisääminen on tärkeää yhtiön kilpailukyyn parantamiseksi. Asunnot pidetään hyvässä kunnossa jatkuvan remontoinnin avulla. Asumisviihtyvyyttä pyritään lisäämään korostamalla yhteisöllisyyttä, hyvinvoinnin huomioon ottamista ja yhteisten pelisääntöjen noudattamista.

Salon kaupungin asuntopoliittisen ohjelman visiona on, että kaupungin kaikille asukkaille olisi tarjolla heidän elämäntilanteeseensa sopiva asunto sekä viihtyisä ja toimiva asuin ympäristö. Visio tukee Salon kaupungin strategista tavoitetta suunnata alueen voimavarat kaupungin elinvoiman palauttamiseen, työpaikkojen lisäämiseen ja väestön kasvuun sekä tulevaisuuden kilpailukyyn edistämiseen.

Kaupungin tavoitteena on mahdollistaa kohtuuhintainen ja monimuotoinen asuminen eri asukasryhmille. Tulevaisuuden asumistarpeisiin erityisesti ikäihmisten ja muiden erityisryhmien osalta kaupungin tulee varautua varmistamalla laadukas asuminen ja palveluiden järjestäminen, keinoina esteettömyyden varmistaminen sekä asunnottomuuden ehkäisy.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Kaupungin omistamaa vuokra-asumista tulee kehittää alueilla, joissa luonnolliseen kysyntään perustuvat vuokratulot kattavat asuntojen ylläpitokustannukset. Tämä tarkoittaa Salon Vuokratalot Oy:n kannalta sitä, että toiminnan on oltava taloudellisesti kannattavaa ja tarpeettomista ja kannattamattomista kohteista luovutaan. Näistä kohteista pyydetään erikseen konserniohjeen mukaista ennakkokäsitystä. Tavoitteena helpottaa asunnonhakemista, sähköistämällä hakemuslomake.

Toiminnalliset tavoitteet	TP2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Käyttöaste	89	93	91,7
Vaihtuvuus	23	20	16,2
Henkilöstömäärä 31.12.	2	1	1
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	8 359 000	8 500 000	4 260 000
Liikevoitto (€)	37,8	20	
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	822 500	500 000	1 428 000
Nettoinvestoinnit (€)	333 000	150 000	0
Korkotulot kaupungille (€)	35 350	55 000	17 700
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	24 095 000	22 000 000	22 958 000
Lainat kaupungilta (€)	4 122 413	4 122 000	4 122 000
Omavaraisuusaste %	30	20	34

Olellaiset tapahtumat 1-6/2022

- Aikajaksolla ei suuria korjausurakoita.
- Uudet tarjoukset pyydetty Portimonkatu 6 vesijohtosaneerauksesta ja Päivärinnankatu 1 kattoremontista.
- Suurimpana työ haasteena on ollut kurtturuusujen poistaminen, sillä niitä on ollut erittäin paljon.
- Yleisiä hoito- ja kunnossapitotöitä.

Yrityssalo Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %

Yhtiön toiminta-ajatus

Edistää Salon alueen yritysten kasvua ja kehittymistä sekä uusien yritysten sijoittumista alueelle. Yhtiön toimialana on tuottaa elinkeinopalveluita Salon alueen yrityksille ja yrittäjille

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon elinkeinopoliittinen vision mukaisesti Salo on Suomen yritysystävällisin kunta vuonna 2026. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Yrityssalo kehittää jatkuvasti palveluitaan niin, että ne parhaiten vastaavat alueen yritysten tarpeita.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Kasvukaupunki - Yritykset kasvavat ja menestyvät kehittämällä osaamistaan, monipuolistamalla liike-toimintaansa ja kansainvälistymällä
Yrityssalon järjestää yrityksille koulutustilaisuuksia, yritys kohtaista neuvontaa sekä verkottumistapahtumia. Tilaisuuksia järjestetään aktiivisesti myös etä tapahtumina. Yrityssalo auttaa yrityksiä kasvamaan järjestämällä kasvu- ja kansainvälistymisohjelmia vuoden 2022 aikana.

Vetovoimainen - Uusia yrityksiä muuttaa ja juurtuu Saloon

Yrityssalo Oy pyrkii lisäämään Salon kaupungin vetovoimaisuutta kehittämällä yritysten toimintaympäristöä ja markkinoimalla Salon kaupungin vahvuuksia sijoittumista pohtiville yrityksille. Sijoittumista suunnitteleville yrityksille Yrityssalo ylläpitää vapaa toimitilat sivustoa, jossa on kattavasti esillä toimitilatarjontaa Salossa sekä tuottaa sijoittumispalveluita. Sijoittumispalveluissa avustetaan sijoittuvia yrityksiä tilakysymyksissä, investointitukien hakemisessa sekä uuden työvoiman rekrytoinnissa.

Salo on houkutteleva eri alojen osaajille

Yrityssalo ylläpitää Salon avoimien työpaikkojen töihin saloon verkkosivustoa ja tekee rekrymarkkinointia yhdessä yritysten kanssa työntekijöiden hakemiseksi myös Salon talousalueen ulkopuolelta. Yrityssalo on mukana verkostoissa tai vetää hankkeita ulkomaalaisten erikoisosaajien hakemiseksi Salon alueen yrityksille. Edistetään Salon yritysten työnantajamielikuvien kehittämistä ja autetaan Salon alueen pieniä yrityksiä heidän rekrytointien eri vaiheissa.

Saloon perustetaan ja Saloon siirtyy uusia yrityksiä

Yrityssalo tekee aktiivista Salon kaupungin Investin markkinointia ja tukee sijoittumista suunnittelevia yrityksiä toimitilapalveluilla sekä sijoittumispalveluille. Yrityssalon tuottaa laadukkaita uuden yrityksen perustamispalveluita osana Suomen Uusyritysverkostoa.

Luova edelläkävijä - Saloon syntyy uusiin liiketoimintamalleihin ja nouseviin teknologioihin panostavaa edistyksellistä yritystoimintaa.

Yrityssalo on aktiivisesti kehittämässä uusien yritysekosysteemien kehittämistä alueella. Vuoden 2022 aikana panostus on sähköisen liikkumisen ekosysteemin kehittämisessä Lounais-Suomeen yhdessä Turun Science parkin kanssa sekä edistetään kiertotalouden ekosysteemin kehittymistä Korvenmäen alueelle.

Saloon syntyy uusia toimintamalleja yritysten sekä yliopistojen, korkeakoulujen ja oppilaitosten välillä. Yrityssalo yhdessä Turun yliopiston ja Salon kaupungin kanssa on sopinut yritysasiamiehen palveluista vuodelle 2022, jossa pyritään lisäämään Salon yritysten osallistumista Turun yliopiston kehitysohjelmiin sekä lisäämään Turun yliopiston opiskelijoiden lopputöiden tekemisistä Salon alueen yrityksissä.

Taloudelliset toteumat ja talousarvio vuodelle 2022 alla:

	TP2020	TP2021	TA2022
Toiminnalliset tavoitteet			
Määritellään EPO-tiimissä			
Henkilöstömäärä 31.12.	10	10	11
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	875 044	929 952	900 000
Liikevoitto (€)	1 322	2 408	0
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	1 670	3 028	0
Nettoinvestoinnit (€)	0	0	0
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	213 086	216 062	200 000
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	80	74	80

Vuoden 2022 keskeisten tavoitteiden esittely sekä arvio, miten asetetut tavoitteet on saavutettu tai tullaan saavuttamaan, merkittävät poikkeamat, riskit

Keskeinen tavoite	Tavoitteiden saavuttaminen 1-6/2022	Merkittävät poikkeamat ja riskit
Kasvukaupunki - Yritykset kasvavat ja menestyvät kehittämällä osaamistaan, monipuolistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.	Salon alueen yritysten liikevaihdon kasvu ollut 16,5 % (vuoden 2022 1. neljännes verrattuna vuoden 2021 ensimmäinen neljännes)	Venäjän pakotteiden johdosta pienelle osalle yrityksistä liikevaihdon laskua. Riskinä on että, sota Euroopassa vähentää yritysten ja yksityisten investointihalukkuutta mikä johtaa johtaa mahdollisesti taantumaan
Yrityssalon järjestää yrityksille koulutustilaisuuksia, yrityskohtaista neuvontaa sekä verkottumistapahtumia. Tilaisuuksia järjestetään aktiivisesti myös etätapahtumina.	Vuonna 2022 1-6 järjestettiin 36 kpl tapahtumia, joihin osallistui noin 900 henkilöä 1-6 2022 aikana	Ei poikkeamaa. Vuoden 2022 kevään aikana on päästy toteuttamaan normaalista live tilaisuuksia.
Yrityssalo auttaa yrityksiä kasvamaan järjestämällä kasvu- ja kansainvälistymisohjelmia vuoden 2022 aikana.	Kasvu open kasvuohjelma on käynnistetty ja siihen osallistuu 13 yritystä Salosta vuoden 2022 aikana. Euroscalers yritysten viennin kehittämisen ohjelma on käynnissä vuoden 2022 aikana ja siihen osallistuu 2 yritystä.	Ei poikkeamaa.
Yrityssalo Oy pyrkii lisäämään Salon kaupungin vetovoimaisuutta kehittämällä yritysten toimintaympäristöä ja markkinoimalla Salon kaupungin vahvuuksia sijoittumista pohjiville yrityksille.	Invest in sivustoa on kehitetty 1-6 2020 aikana ja uusi versio tulee käyttöön vuoden 2022 loppuun mennessä.	Ei poikkeamaa Riskinä on, että työvoimaa ja toimitiloja on vaikea löytää sijoittuville yrityksille.
Sijoittumista suunnitteleville yrityksille Yrityssalo ylläpitää vapaa toimitilat sivustoa, jossa on kattavasti esillä toimitilatarjonta Salossa sekä tuottaa sijoittumispalveluita.	Yrityssalon toimitilapalvelussa on kattavasti esillä avoimet toimitilat. Palvelusta on hakenut 12.300 eri henkilöä avoimia toimitiloja vuoden 1-6 2022 aikana.	Ei poikkeamaa. Riskinä on, että emme onnistu houkuttelemaan riittävästi kävijöitä sivustolle ja että Salosta ei löydy teollisuudelle vapaita toimitiloja.

Yrityssalo ylläpitää Salon avoimien työpaikkojen Töihin saloon verkkosivustoa ja tekee rekrymarkkinointia yhdessä yritysten kanssa työntekijöiden hakemiseksi myös Salon talousalueen ulkopuolelta.	Töihin saloon sivustolla on ollut 1-6 2022 14.450 eri kävijää, joista yli 50 % siirtyi katsomaan avoimia työpaikkoja.	Ei poikkeamaa. Riskinä on, että emme houkuttele riittävästi kävijöitä sivustolle.
Yrityssalo on mukana verkostoissa tai vetää hankkeita ulkomaalaisten erikoisosaajien hakemiseksi Salon alueen yrityksille.	Yrityssalon johtaa 26 seutukaupungin yhteistä kansainvälisten työntekijöiden rekryhanketta. Osana hankkeen toimenpiteitä on palkattu Yrityssaloon ukrainalainen henkilö auttamaan ukrainan pakolaisten työllistymistä Salossa	Ei poikkeamaa.
Yrityssalo edistää Salon yritysten työnantajamielikuvien kehittämistä ja sekä auttaa Salon alueen pieniä yrityksiä heidän rekrytointien eri vaiheissa.	Yrityssalo toteuttaa RekrySalon hanketta, jossa avustetaan yrityksiä rekrytoinneissa ja järjestetään rekrytointitapahtumia. 118 yritystä on osallistunut hankkeen toimenpiteisiin välillä 1-6- 2022.	
Yrityssalon tuottaa laadukkaita uuden yrityksen perustamispalveluita osana Suomen Uusyritysverkostoa.	Uuden yrityksen perustamispalveluissa ja siihen liittyviin tapahtumiin on osallistunut 141 eri henkilöä henkilöö vuonna 1-6 2022 aikana.	Venäjän hyökkäyksen jälkeen on havaittavissa lisääntyntä varovaisuutta uusien yritysten perustamisessa.
Yrityssalo on aktiivisesti kehittämässä uusien yrityskosysteemien kehittämistä alueella. Vuosien 2020-2022 aikana panostus on sähköisen liikku- misen ekosysteemin kehittämisessä Lounais-Suomeen yhdessä Turun Science parkin kanssa.	Yrityssalon on 1-6 2022 aikana toteuttanut sähköisen liikkumisen ekosysteemi- hanketta yhdessä Turun Science parkin kanssa. Yrityssalo on kevään 2022 aikana käynnistänyt hankkeen Korvenmäen kiertotalousalueen kehittämiseksi yhdessä Turun AMK:n, Lounavoiman ja Turun yliopiston kanssa.	Ei poikkeamaa.
Saloon syntyy uusia toimintamalleja yritysten sekä yliopistojen, korkeakoulujen ja oppilaitosten välillä.	Yrityssalossa toiminta on käynnissä vuoden 2022 aikana Turun yliopiston kanssa.	Ei poikkeamaa.

Salon Kaukolämpö Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito-, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia -alan liiketoiminta.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. (Salon Kaukolämpö Oy:n yhtiöjärjestys 2014).

Yhtiön toiminta-ajatuksena on harjoittaa toimialansa mukaista toimintaa Salon kaupungin konsernin kokonaisedun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla osakeyhtiön toimintaedellytykset huomioiden. Yhtiö omistaa yhdessä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa Mankala-periaatteella toimivan Lounavoima Oy:n, jonka omistama Korvenmäen ekovoimalaitos tuottaa pääosan yhtiön tarvitsemasta lämpöenergiasta.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Tukee ekovoimalaitoksen ympärille tukeutuvan kiertotalouspuiston toteutumista (kaupungin kärkihanke).

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

VUOSI 2022: Kaukolämmön hinnat tarkastetaan ja tehdään tarvittavat päätökset hinnoista ja hinnoittelurakenteesta. Lämmön toimituksessa ei ole asiakkaille näkyviä keskeytyksiä.

Yhtiön strategia päivitetään. Strategiassa tarkastellaan nykyisen toiminnan laajentamismahdollisuudet ja arvioidaan uusia toimintoja kuten esim. yhtiön mahdollisuudet laajentaa toimintaansa lämmön toimittamisesta kokonaisvaltaiseen palveluun.

Yhtiö maksaa vuosittain tuloa kaupungille korkoina sen ja Lounavoima Oy:n perustamisen yhteydessä annetuista lainoista. Lounavoiman ekovoimalaitoksen käyttöönoton jälkeen yhtiön tulos tulee paranemaan aiemmasta ja strategiataarkastelun yhteydessä päätetään tuloksen käyttämisestä tulevina vuosina.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Strategian päivitys. Ekovoimalaitoksen toiminnan aloitus ja uuden toimintamallin vakiinnuttaminen. Nykyisen toiminnan kehittäminen. Kaukolämmön verkoston ja tuotannon perusparannusten kartoitus ja toimenpiteiden aikatauluttaminen.

Laadulliset tavoitteet	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-6/2022
Toimitusvarmuus - toimituskatkoksia 0 h/v	0	0	0
Toiminnalliset tavoitteet			
Laskutettu energia GWh	204,7	190	112,7
Laskutus €/MWh (alv 0 %)	65	61,00	59,96
Henkilöstömäärä 31.12.	6	7 + tja (40%)	7 + tja (40%)
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	15.270.250	13.100.000	8.653.710
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	2.293.389	2.560.000	2.781.534
Nettoinvestoinnit (€)	153.938	650.000	-127.000
Korkotulot kaupungille (€)	358.366	335.000	27.000
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	12.734.439	12.012.753	12.448.321
Lainat kaupungilta (milj. €)	9.867.666	9.528,216	9.812.666
Omavaraisuusaste %	25,2	>25,0	32,5

Olennaiset tapahtumat 1-6/2022

Lämmön myynti oli alkuvuodesta keskimääräistä suurempi. Myyntiin vaikutti erityisesti alkuvuoden tavanomaista kylmempi keli.

Alkuvuoden liikevaihto oli 8,7 M€, josta kaukolämmön myynti 6,9 M€ ja sähkö 1,8 M€. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 2,8 M€. Tulos muodostui kaukolämpöliiketoiminnan tuloksesta 0,9 M€ ja sähkön myynnistä 1,8 M€. Tulos ylittää budjetoidun selvästi. Merkittävimmät tekijät budjetin ylitykseen ovat olleet Lounavoiman ekovoimalaitoksen hyvä käytettävyyden ja sähkön korkea hinta. Lounavoiman tuottama sähkö tuloutetaan omistajille omistusosuuksien suhteessa, joten Salon Kaukolämpö saa puolet sähkön myynnin tuotosta.

Kesäkuussa Salon Kaukolämmön hallitus päätti hinnastojen päivityksestä. Perusmaksuja nostettiin vastaamaan paremmin yhtiön kiinteitä kuluja ja kulutusmaksua vastaavasti laskettiin selvästi alhaisempien tuotantokustannusten siivittämänä. Muutosten vaikutus alentaa kaukolämmön hintaa keskimäärin n. 1,5 €/MWh.

Liittymismaksuja muutettiin paremmin todellisia kustannuksia vastaavaksi. Pientalojen osalta liittymismaksut nousivat ja isojen kiinteistöjen osalta muutokset olivat pieniä.

Yhtiö päätti kesäkuussa uuden tariffin (ns. hybriditariffi) muodostamisesta niille kiinteistöille, joiden päälämmitysjärjestelmä on joku muu kuin kaukolämpö. Tällöin tarve on ainoastaan vara- ja huippuvoimasta, joiden tuotantokustannukset perustuvat biopolttoaineella ja öljyllä tuotettuun lämpöön.

Uusien asiakkuuksien määrä on edelleen suuri ja vuodelle 2022 ennakoidaan yli 70 uutta sopimusta. Käytännössä vuoden 2022 rakentamiskiintiö on täynnä.

Yhtiöön palkattiin yksi uusi työntekijä.

Salon Seudun koulutuskuntayhtymä

Omistus: Salon kaupunki 88,85 %.

Toiminta-ajatus

Toimialana on ammatillinen koulutus. Toiminta-ajatuksena on osaamista työelämän tarpeisiin.

Kytkeä kaupungin strategiaan

SSKKY:n omaan tulokorttiin kirjatut strategiset painopisteet tavoitteineen tukevat kaupungin strategian painopistealueita. Pedagogiset ratkaisut liittyvät kokonaisuutena sujuvien prosessien painopistealueeseen. Työelämäpalaute ja opiskelijoiden työllistyminen mittaavat olennaisesti aktiivisen yrittäjyyden toteutumista. Palveluiden tuottamisen indikaattorit mittaavat kestävästä taloudesta. Ammattiympäristön painopistealueella on läheinen yhteys osaavaan henkilöstöön.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Vuosi 2022: Opiskelijavuodet toteutuvat OKM:n suosittelemien mukaisesti sekä suoritteet ja tuloksellisuus ovat yli valtakunnan keskitason.

Merkittäviä kehittämistoimia:

OKM:n myöntämän lisärahoituksen turvin on lisätty opetus- ja ohjaushenkilöstön määrää ja sitä kautta tehostettu opetuksen toteuttamista. Vuosina 2019 – 2022 osa ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksesta on myönnetty lisäsuoritepäätöksillä. Päätösten mukaisesti rahoitusta käytetään useampana – tyypillisesti kolmena – vuonna. Koska kyse on valtionosuusrahoituksesta, on tulot kirjattu rahoituksen myöntämisvuodelle. Tämä johtaa siihen, että tilinpäätöksessä kaikki tulot ja menot eivät kohdistu samalle kalenterivuodelle (ks. liite 2)

Ukrainalaisille suunnattuja koulutuksia on toteutettu ja tarjontaa lisätään kesän kuluessa.

Henkilöstön jaksamiseen ja työhyvinvointiin on lisätty panostuksia.

Kuntayhtymän strategian uudistaminen on käynnistetty. Strategia tulee vastaamaan merkittäviin toimintaympäristön epäjatkuvuuksiin.

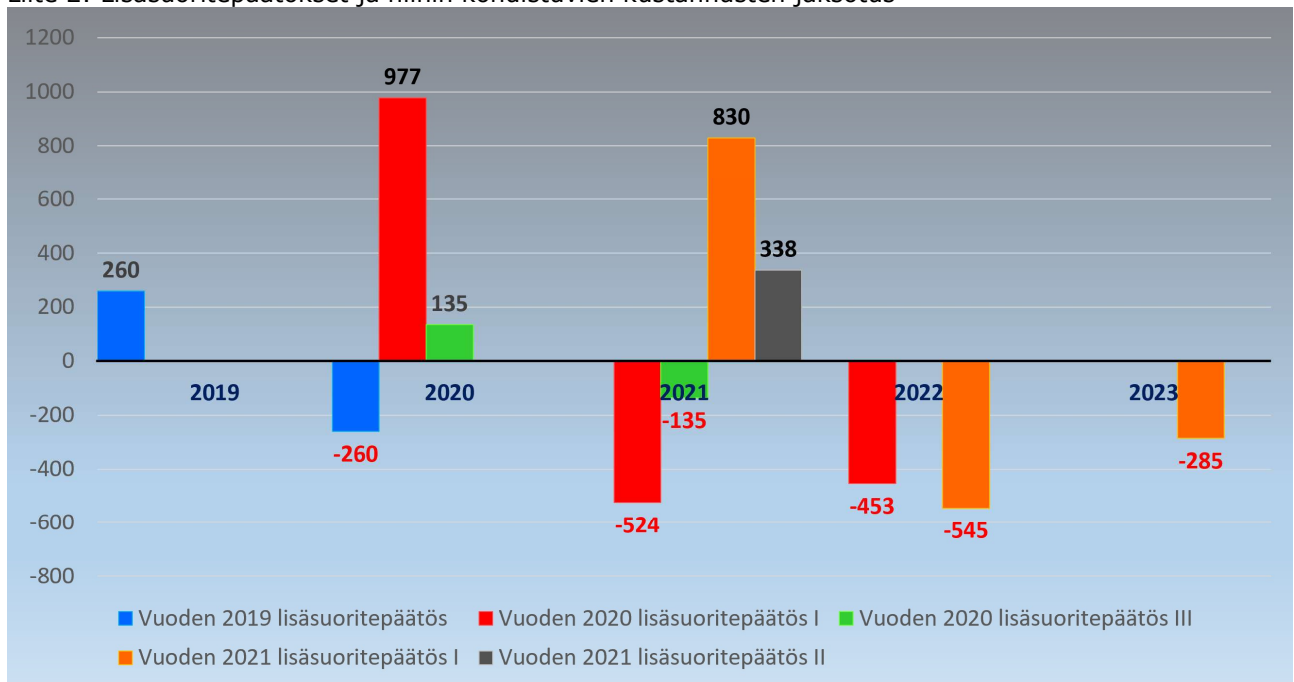
(Huom. 2021 luvut ovat tilinpäätöksestä)

Laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet	TP 2020	TP 2021	TA 2022
Liitteenä oleva tulokortti			
Henkilöstömäärä 31.12.	226	238	248
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	22 269 000	22 379 000	21 251 000
Toimintakate (€)	3 672 000	2 457 000	455 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	1 614 000	85 000	-1 509 000
Nettoinvestoinnit (€)	368 000	1 093 000	2 691 000
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	6 683 000	6 333 000	5 208 000
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	77 %	82 %	82 %

Liite 1: SSKKY:n tulokortti 2022 – 2024

SSKKY tulokortti 1-6/2022					
STRATEGINEN PAINOPISTE	INDIKAATTORI	MITTARI	Koko vuosi Tavoite	1-6/2022 Toteutuma	Toteutuma %
Pedagogiset ratkaisut	Tutkintojen suorittaminen	Suoritettujen koko tutkintojen määrä (vähintään)	970	475	49 %
		Tutkintojen määrä / ko. vuonna opiskelun lopettaneet tutkinnon suorittajat (vähintään)	77 %	72,0 %	
	Tutkinnon osien suorittaminen	Suoritetut tutkinnon osat (vähintään kpl)	7700	4209	55 %
	Eroaminen	Koulutuksen ennen HOKS:n tavoitteiden täyttymistä lopettaneiden osuus kaikista opiskelijoista (ei työhön tai muuhun koulutukseen tms. siirtyneitä tai väliaikaisia keskeytyksiä - enintään)	7 %	4,7 %	
	Opiskelijapalaute	Kansallinen amisapalaute (alkupalaute 1/4, loppupalaute 3/4 - vähintään)	4,4	4,2	
	Työelämäpalaute	Valtakunnallinen mittari (vähintään)		4,3	
	Opiskelijoiden työllistyminen	1 vuosi tutkinnon jälkeen työlliset - sisältää oppisopimusopiskelijat (vähintään)	63 %	Mitataan kerran vuodessa	
Jatko-opintoihin hakeneet	1 vuosi tutkinnon jälkeen päätoiminen opiskelija, koululainen + työllinen opiskelija - sisältää oppisopimusopiskelijat (vähintään)	16 %	Mitataan kerran vuodessa		
Palveluiden tuottaminen	Tilakustannukset	Nettokustannukset sisältäen laitos- ja kiinteistöhuolto, lämpö, sähkö, korjaus, poistot ja rahoituskulut (enintään €/m ² /kk)	9,40	4,00	43 %
	Kustannukset	Toimintakate (vähintään)	2 %	5 %	250 %
Ammattilpeys	Hakeutuminen koulutukseen	Aloittavien OKM-rahoitteisten tutkinnon suorittajien määrä (vähintään)	1260	587	47 %
		Opiskelijavuodet (vähintään OKM:n myöntämien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä. Tavoite täsmentyy, kun rahoituspäätös on saatu.)	1922	1014	53 %
		Opiskelijavirtauma (indikaattori)		2823	
	Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely. Asteikko 1..5. (vähintään)	3,6	Kysely toteutetaan syksyllä 2022	
Henkilöstön kehittäminen	Oman osaamisen kehittämiseen osallistuneiden osuus kaikista työntekijöistä	100 %	Mitataan vuoden lopussa		

Liite 2: Lisäsuoritepäätökset ja niihin kohdistuvien kustannusten jaksoitus

Salon IoT Park Oy

Omistus: Salon kaupungin osakkuusyhteisö 36 %

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Salon kaupungissa sijaitsevaa kiinteistöä, vuokrata kiinteistöä ja sen tiloja sekä muutoinkin luovuttaa kiinteistön käyttöoikeuksia. Yhtiö voi myös tuottaa aula-, posti- ja cateringpalveluita, start up -valmennuksen palveluita ja huolehtia yritysten tukipalveluiden organisoinnista sekä muitakin vastaavanlaisia hallinnassaan olevin toimitilojen käyttäjiä palvelevia palveluita. Lisäksi yhtiö voi tuottaa ja tarjota liiketoimintaa tukevaa tutkimusta, koulutusta, yritysrahoitusta, tapahtumia yms. yhteistyöhankkeita. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kehittää Salo IoT Campuksesta maailmanluokan innovaatioyhteisö.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Onnistuessaan Salo IoT Campus tuo elinvoimaa, työpaikkoja ja asukkaita Salon kaupunkiin. Salo IoT Campus on yksi Salon kaupungin kärkihankkeista ja sen toiminta on myös kaupungin elinkeinopoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaista. Salo IoT Campus pyrkii houkuttelemaan Saloon uusia yrityksiä ja huippuosaajia sekä tarjoaa yrityksille palveluja ja edellytyksiä kasvun ja kehittymisen tueksi. IoT Campus on luonut Saloon oman älykkään teknologian ekosysteeminsä.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2022

Kasvattaa yritysmäärää kampuksella ja vastata kampuksella jo olevien ja kampukselle tulevien yritysten tarpeisiin kehittämällä tiloja ja palveluita kampuksella. Luoda tila- ja palvelumahdollisuuksia uusille toimiloille.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Salo IoT Campuksen koko tulee kasvamaan vuoden 2022 aikana niin asiakasmäärän kuin tilojenkin suhteen. Myynnin tavoitteena on saada edelleen kasvatettua kaikkien asiakassegmenttien määrää; start-up yritykset, kasvuyritykset, ankkurit ja oppilaitokset. Uusina toimialoina tutkitaan erityisesti terveysteknologia ja kyberturvallisuus, jotka kummatkin ovat tulevaisuuden toimialoja. Kampuksen kaavamuutoksen myötä oletetaan, että palveluasumisen toiminnot saadaan käynnistettyä. Kampuksen kehitystyötä jatketaan ajatuksella: yhden käyttäjän kampus → monen käyttäjän kampus → "Multi-Use -Hybrid-Campus". Kampuksella toimiva ylläpito- ja palveluverkosto on luotu ja sen laatua ja tehokkuutta mitataan säännöllisesti. Kampuksen asiakasyritysten päättäjiltä saama NPS (suositteluindeksi) on erittäin hyvällä tasolla ja siitä pyritään pitämään kiinni. Ylläpidon tavoitteeksi on asetettu laadun lisäksi palvelumyynti ja kustannus- ja energiansäästö.

Laadulliset tavoitteet	TP 2021	TA 2022	toteuma 1-6/2022
Asiakastyytyväisyys, NPS	69,2	60,0	66,7
Henkilöstömäärä 31.12.	3	3	3
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	5 485 619	5 904 125	2 889 573
Käyttökate (€)	1 024 543	1 119 461	696 481
Liikevoitto (€)	473 142	564 689	387 228
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	382 241	371 500	322 147
Vakavaraisuus			
Velan määrä (t€)	7 715	10 715	8 349
Lainat kaupungilta (milj. €)	4,5	4,5	4,5

Oleellimmat tapahtumat 1-6/2022:

Koronapandemian kiihdyttämä työtapojenmuutos näkyy kampuksella. Työtä tehdään ja opintoja suoritetaan enenemässä määrin etänä. Tämä näkyy kampuksella fyysisesti olevien käyttäjien määrissä ja heijastuu tarjottavien palvelujen kysyntään ja tuottoon. Aulapalvelujen tuottaja vaihdettiin. Tavoitteena on lanseerata uusia monipuolisia palveluita sekä säilyttää korkea palvelunlaatu asiakkaille ja vierailijoille.

Vuokraus on ylittänyt puolivuotiskauden tavoitteen. Nettona neliöitä on käyttöön otettu 500 m² lisää, kun tavoite oli 300m². Uusien käyttäjien lisäksi poistuvien yritysten määrä on ollut kasvussa, ja seuraavan kerroksen saneerausta uusille yrityksille on siirretty suunnitellusta.

Palveluasumisen saneerausprojekti etenee aikataulussa ja budjetissa. Tavoitteena on luovuttaa tilat kaupungille kalustettavaksi 30.9.2022. Kampus on neuvotellun pankkilainan 3 milj. euroa projektin rahoitusta varten. Laina nostetaan heinäkuussa.

Kampuksen alkuvuosi 2022 on sujunut tavoitteiden mukaisesti ja ennuste on, että vuoden 2022 kokonaistavoitteet saavutetaan.

Kaupungin tuloslaskelma, ulkoinen

560 Salon kaupunki	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	50 234 975	23 456 547	26 778 428	46,7	59 076 507
Myyntituotot	17 176 602	7 128 097	10 048 505	41,5	20 082 554
Maksutuotot	17 953 597	9 225 778	8 727 819	51,4	17 889 552
Tuet ja avustukset	6 580 436	2 410 072	4 170 364	36,6	12 510 035
Muut toimintatuotot	8 524 340	4 692 600	3 831 740	55,0	8 594 366
Toimintakulut	-377 449 728	-182 964 841	-194 484 887	48,5	-365 418 670
Henkilöstökulut	-169 359 717	-80 558 334	-88 801 383	47,6	-164 924 677
Palkat ja palkkiot	-135 843 014	-64 481 515	-71 361 499	47,5	-131 495 603
Henkilösivukulut	-33 516 703	-16 076 819	-17 439 884	48,0	-33 429 074
Eläkekulut	-28 359 945	-13 703 325	-14 656 620	48,3	-28 730 440
Muut henkilösivukulut	-5 156 758	-2 373 494	-2 783 264	46,0	-4 698 634
Palvelujen ostot	-167 708 763	-82 365 838	-85 342 925	49,1	-159 201 883
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 744 979	-10 228 668	-10 516 311	49,3	-20 458 475
Avustukset	-13 744 853	-6 606 333	-7 138 520	48,1	-15 102 645
Muut toimintakulut	-5 891 416	-3 205 668	-2 685 748	54,4	-5 730 990
Toimintakate	-327 214 753	-159 508 295	-167 706 459	48,7	-306 342 163
Verotulot	203 922 000	112 115 526	91 806 474	55,0	206 826 209
Valtionosuudet	130 171 035	64 957 204	65 213 831	49,9	123 390 052
Rahoitustuotot ja -kulut	-292 305	1 642 057	-1 934 362	-561,8	-101 801
Korkotuotot	545 824	182 642	363 182	33,5	623 839
Muut rahoitustuotot	1 826 989	1 561 020	265 969	85,4	1 818 471
Korkokulut	-1 100 000	-102 939	-997 061	9,4	-978 897
Muut rahoituskulut	-1 565 118	1 333	-1 566 451	-0,1	-1 565 214
Vuosikate	6 585 977	19 206 492	-12 620 515	291,6	23 772 297
Poistot ja arvonalentumiset	-16 515 913	-7 905 613	-8 610 301	47,9	-16 157 592
Suunnitelman muk. poistot	-16 515 913	-7 905 613	-8 610 301	47,9	-16 007 164
Arvonalentumiset	0	0	0	0,0	-150 429
Tilikauden tulos	-9 929 937	11 300 880	-21 230 816	-113,8	7 614 704
Poistoeron muutos	534 524	267 262	267 262	50,0	534 524
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-9 395 413	11 568 142	-20 963 554	-123,1	8 149 229

Kaupungin tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

560 Salon kaupunki	TA2022	Toteutunut 2022	Jäljellä	Tot%	TP2021
Toimintatuotot	94 195 965	45 121 566	49 074 399	47,9	101 361 739
Myyntituotot	40 493 649	18 454 995	22 038 654	45,6	41 998 618
Maksutuotot	18 118 597	9 278 969	8 839 628	51,2	17 859 523
Tuet ja avustukset	6 580 436	2 410 072	4 170 364	36,6	12 510 035
Muut toimintatuotot	29 003 283	14 977 530	14 025 753	51,6	28 993 564
Toimintakulut	-421 410 718	-204 629 861	-216 780 857	48,6	-407 703 902
Henkilöstökulut	-169 359 717	-80 558 334	-88 801 383	47,6	-164 924 677
Palkat ja palkkiot	-135 843 014	-64 481 515	-71 361 499	47,5	-131 495 603
Henkilösivukulut	-33 516 703	-16 076 819	-17 439 884	48,0	-33 429 074
Eläkekulut	-28 359 945	-13 703 325	-14 656 620	48,3	-28 730 440
Muut henkilösivukulut	-5 156 758	-2 373 494	-2 783 264	46,0	-4 698 634
Palvelujen ostot	-191 151 010	-93 693 189	-97 457 821	49,0	-180 966 061
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 744 979	-10 263 252	-10 481 727	49,5	-20 572 860
Avustukset	-13 744 853	-6 606 333	-7 138 520	48,1	-15 102 645
Muut toimintakulut	-26 410 159	-13 508 752	-12 901 407	51,1	-26 137 659
Toimintakate	-327 214 753	-159 508 295	-167 706 459	48,7	-306 342 163
Verotulot	203 922 000	112 115 526	91 806 474	55,0	206 826 209
Valtionosuudet	130 171 035	64 957 204	65 213 831	49,9	123 390 052
Rahoitustuotot ja -kulut	-292 305	1 642 057	-1 934 362	-561,8	-101 801
Korkotuotot	545 824	182 642	363 182	33,5	623 839
Muut rahoitustuotot	1 826 989	1 561 020	265 969	85,4	1 818 471
Korkokulut	-1 100 000	-102 939	-997 061	9,4	-978 897
Muut rahoituskulut	-1 565 118	1 333	-1 566 451	-0,1	-1 565 214
Vuosikate	6 585 977	19 206 492	-12 620 515	291,6	23 772 297
Poistot ja arvonalentumiset	-16 515 913	-7 905 613	-8 610 301	47,9	-16 157 592
Suunnitelman muk. poistot	-16 515 913	-7 905 613	-8 610 301	47,9	-16 007 164
Arvonalentumiset	0	0	0	0,0	-150 429
Tilikauden tulos	-9 929 937	11 300 880	-21 230 816	-113,8	7 614 704
Poistoeron muutos	534 524	267 262	267 262	50,0	534 524
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-9 395 413	11 568 142	-20 963 554	-123,1	8 149 229